

Bogoljub

Avqust 1938

**Rešite
svoje zobe!**

Ukrenite rajši danes kot jutri, kar je potrebno, da preprečite nevarni zobni kamen: uporabljajte Sargov Kalodont! „Dvakrat na dan Sargov Kalodont“ -- to ohrani Vaše zobe zdrave. Pomislite: v Jugoslaviji vsebuje samo Sargov Kalodont znanstveno priznani sulforicinoleat proti zobnemu kamnu.

SARGOV

KALODONT

Proti
zobnemu
kamnu

Pomen Marijine družbe

(Nagovor ob proslavi tridesetletnice Dijaške Marijine kongregacije v Ljubljani.)

Dragi »sodalas!«¹ Kaj je človek na tem svetu? Popotnik je, ki potuje v daljno deželo z imenom večnost; kakor studenec je, ki hiti od izvira dalje po strugi potoka, reke, veletoka v ocean.

Žal se tega dejstva, te poti v večno posmrtnost vedno in živo ne zavedamo; navadno nas le tu in tam spreleti z lahno bojaznijo spremljana misel na življenje po smrti. Kdor pa nima trdne vere, na to ali sploh ne misli, ali pa docela v drugem pomenu kot mi.

Kljub naši dokaj v ta zemski svet usmerjeni in k slabemu nagnjeni naravi moramo vedno in povsod imeti jasno pred očmi nesmrtnost svoje duše ter vse tuzemsko življenje uravnnavati »sub specie aeternitatis« (pod vidikom večnosti). Z ločitvijo duše od telesa je pot za dobro in slabo končana, nazaj ne moremo več, računni so zaključeni: čaka nas večna blaženost in sreča ali večno gorje.

Če se torej vsega tega jasno in živo zavedamo, moramo modro skrbeti za vse, kar pride na težkem, nevarnem ter vsakovrstnih, tudi nenadnih zapletkov bogatem življenjskem potu v poštev in prid.

Činitelji, ki moramo z njimi na tem dolgem potovanju računati, so zlasti: a) naša duša kot duhovno, netvarno bitje; b) naša tvarna narava, telo, zlasti oni del našega organizma, ki je pri človeku v posebno tesni zvezi z dušo, to je osrednje živčevje, naši možgani. Le v tej življenjski povezanosti naše duše s snovjo bomo lahko umeli celo dolgo vrsto raznih posebnosti v svoji naravi, zlasti dobrih ali slabih nagnjenj, večje ali manjše nardarjenosti, tudi podedovani večji ali manjši

smisel za npravstveno pojmovanje in življenje po veri. Mnogo tega, o čemer misliš, da je tvoje delo, tvoja zasluga, je dejansko del in dar tvoje duševne in telesne narave, od Boga ustanovljene, nadzorovane in blagoslovljene.

Poleg naravnih, dobrih ali slabih lastnosti pri človeku, položenih takorekoč v zibel, pa sodelujejo še drugi izredno važni činitelji na poti življenja: to so vsi različni dobri ali slabi vzgojni vplivi staršev, šole, duševnega ozračja, v katerem zlasti mladina živi, vsi dobri ali zli zgledi, nagibi, opazovanja, ki jih dan na dan doživljamo.

Glavni činitelj na naši življenjski poti je Bog sam, vsemo-gočni stvarnik in urejevalec vsega, kar je. On nam je dejansko vse, On nas je ustvaril, pod njegovim dozdevno nevidnim nadzorom rastemo in dozorevamo, se borimo, končno umiramo, to je, naša duša se poslavlja od materije telesa in zemlje.

Bog sodeluje v našem življenju na posreden in neposreden način; posredno: ureja svet, svetovne dogodke ter vse dogajanje okrog nas tako, kakor božja previdnost spozna za prav in dobro; neposredno z blagodejnim vplivanjem na nas same, zlasti z raznimi milostmi. S pomočjo milosti naše duševno življenje šele dobi svojo pravo vrednost, pravi smisel in smer, ter doseže končno svoj pravi uspeh. Kar mi sami prispevamo k svojemu življenjskemu delu, so le odločitve in udejstvovanja svobodne volje, ki ji je na prosto dano, da se odloči za dobro ali slabo, da se potruzi vztrajati na začrtani poti, da ne krene na levo ali nazaj v nasprotno smer. V vsem drugem smo le nekakšni upravitelji svojega telesa in svoje duševnosti, od Boga ustvarjenih in nam, naši volji dani v začasno upravo in gospodarstvo.

Šele po teh uvodnih mislih bomo doumeli pomen Marijine

¹ »Sodalas« je latinska označba za člana Marijine družbe. Pomeni toliko, kot »tovariš«.

kongregacije v življenju poedinca, poedinega mladega človeka, zlasti dijaka.

Kdo, kaj je Marija? Kakšna je nje duhovna osebnost, moč, pomen in vpliv? Ljudi moškega spola včasih malo moti, da je Marija žena, dočim si na zemlji glavno moč, prve veščake navadno predstavljamo v možeh, v njih delih in tvornosti.

Pred Bogom smo vsi enaki. Sam božji Sin je imel na zemlji telo moža. Prva za Bogom pa je žena Marija, božja mati, devica mogočna in najmodrejša, sedež modrosti, mati dobrega sveta, posoda vse svetosti, kraljica angelov, očakov, apostolov, mučencev, zdravje bolnikov; Marija je zlasti kraljica vseh angelov in svetnikov, saj je po svojem zasluženju in svoji duhovni osebnosti visoko nad vsemi svetniki in angeli. Ako bi hoteli naštetih vsaj nje glavne naslove in duhovna svojstva, bi morali najmanj naštetih vse naslove iz lavretanskih litanij. Še nekaj je Marija, dasi to še ni proglašeno za dogmo: posredovalka vseh milosti.

To za Bogom in s pomočjo Boga najmočnejšo duhovno silo si vsak kongreganist izbere za svojo gospo, zavečnico in mater. Izbere si jo, dasi se tedaj nikakor še v polnem obsegu ne zaveda silnega dogodka in koraka, ki ga je s tem napravil: prijeli smo se za roke našim tvarnim očem sicer nevidne, a za Bogom prve in največje duhovne moči največjega svetnika, ki pred Bogom z ozirom na svoje zasluge največ premore, saj je Marija mati Boga-človeka.

Zavedajmo se prav živo teh resnic! Šele potem bomo vsaj deloma doumeli pomen Marijinih kongregacij, po katerih smo postali duhovni sinovi božje Matere ter tako hkrati bratje Božjemu sinu, Bogu-človeku, ki mu je prava mati Marija.

Kaj torej pomeni Marijina kongregacija srednješolcu?

Rast drevesa je odvisna od semena, kakovosti zemlje, ki v njej drevo raste, ter od vode in sonca, ki doteka koreninam, odnosno izžareva na liste.

Tudi drevo značaja pri človeku je odvisno od dobrega semena, prirojenih umskih in nravstvenih sposobnosti ter nauk, zgledov in vplivov od strani staršev, šole, Cerkve ter vseh ostalih činiteljev in okolnosti, v katerih človek živi in se bori.

Drevo značaja je nadalje odvisno — v duhovnem pogledu — od vode in sonca milosti, ki prihajajo od Boga; nevidni vrtnar, ki posreduje darove božjih milosti, prosi in trosi, pa je pri kongreganistu in tvorbi njegovega značaja zlasti Marija. Marija neprestano zajema za nas iz zakladnice božjih shramb, zlasti priliva drevesu dijakovega značaja ter pospešuje duhovno rast njegove duše, zaliva tako bogato, kakor le-to dopušča sodelovanje naše volje. Zato gre pot kongreganista navadno sicer skozi življenjske težave in borbe ali v pravi smeri ter — smemo reči — vedno naprej.

Značaj odraslega človeka-razumnika je bil zasnovan in v glavnih obrisih dovršen že v dijaški dobi. Pozneje je kaka znatna sprememba v značaju ter v verskem prepričanju in trdnosti le redka.

Značaj, ki ga kleše, skrbno čuva in neguje ob sodelovanju svobodne volje poedinca za Bogom prva duhovna sila, Marija, je pač lep, trden, odkrit, ubran, borben, pot mu gre v ravni, jasno začrtani smeri. Na take ljudi se da zanesti; kongreganista ne vrže zlepa nenaden sunek in življenjski pretres iz ravnotežja. Tudi v težkih preizkušnjah in trpljenju, s katerimi Bog rad obišče prijatelje, kongreganist, če le količkaj sodeluje s svojo voljo, ostane zmagovalec ter ima ob koncu borbe zadoščenje, da je za eno zmago na boljšem, za eno stopnjo na lestvi duhovne popolnosti višje. Vedno mu pač stoji ob strani visoka Gospa, zavečnica in priprošnjica.

V takih okolnostih, s takim spremstvom more človek varno potovati skozi življenje, da le njegova volja sodeluje ter se vztrajno ne upira. Če poedinec včasih le pade, navadno kmalu vstane ter se duhovno očiščen bori dalje.

Res je: nekaj mladih družbenikov zastavo Marijine kongregacije tudi zapusti; vsak izmed nas ima pač prosto pot ter svobodo odločitve na desno ali na levo. Vendar si moramo takšne odmike pravilno razlagati, ne jih imeti vedno za izneverjenje ali celo izdajo.

Zakaj pač ta ali oni postane nezvest Marijini kongregaciji? Nekateri se niso vživeli v duha te družbe; zadržuje jih morda lastna narava ali vzgoja ali vse ozračje, ki so v njem zrasli ali še žive in ki je vse prej kakor dosledno versko. Nadalje je mogoče, da družbeniki pač krenejo malo ali celo zelo vstran od poti kongregacije, da morda padejo, toda spet vstanejo,

včasih šele ob smrtni uri. Moč Marijine kongregacije je namreč silno velika ter se v takih primerih zlasti pokaže ob smrtni uri. Včasih se zdi, da so bivši kongreganisti povsem zaokrenili na stranpota, dejansko pa gre le za izraz duševne borbe, v kateri se človek zdaj umakne, zdaj napreduje, a o neuspehu skraja nikakor še ne smemo govoriti. Glavni uspeh in posledek te borbe se večkrat pokaže pozneje v življenju, včasih šele prav na koncu življenjske poti.

Velja pripomniti, da lestva, ki drži v nebesa, ni za vse nas enaka, niti ne vedno jasno vidna. Pri nekih ljudeh, n. pr. pri zvestem, doslednem kongreganistu, so to kamnite stopnice s trdno železno ograjo ob strani; pri nekih drugih ljudeh so — bi dejali — spletene iz vrvi in se zato lahko v zraku zibljejo in majejo, a tako brž ne utrčajo. Pri še nadaljnjih so zopet drugačne, ni jih vselej mogoče dobro razbrati ter njih trdnost oceniti. Da bomo hodili v nebo res po trdnih, kamnitih stopnicah, naravnost in vedno naprej, je potrebno, da skakršnokoli prirojen naravo, nagnjenji in slabostmi, vedno dosledno vztrajamo v borbi življenja, da ostanemo zvesti začrtanim verskim načelom ter ne klonemo niti takrat, ko se nam trenutno morda zdi vse zaman in nesmiselno. Če si tako sami sproti utrjujemo stopnice navzgor, potem bo božja milost storila svoje, a nebeška Mati nam bo železna ograja, da ne pademo, tudi če kdaj omahnemo.

Prijatelji! Samo eno dušo imamo in samo dve odločitvi: Ali na desno ali na levo, za Boga ali za satana. Ne slepimo se torej s kakim slepilom in zmoto, ki gre dozdevno preko teh dveh možnosti! S tem bi samo vtaknili glavo v pesek v smešni domnevi, da smo pravo pogodili. Življenje je boj za biti ali ne biti, to velja prav za vsakega človeka. Tega se moramo vsi brez izjeme dobro in živo zavedati, ako nam je to ljubo ali ne. Kongregacija daje in neguje to živo zavest; oblikuje in pravilno usmerja človeka, zlasti dijaka, za pravega bojevnika, za borca v prvi liniji, v prvih strelskih jarkih življenja. Kongregacija ne želi vzgajati lutk, slabičev, ki odpovedo ob prvi večji skušnjavi in grešni priložnosti, katere bo svet smešil in podcenjeval. Sama Mati božja nam stoji ob strani; da le količkaj

vztrajno sodelujemo s svojo voljo, moramo napredovati v duhovni borbi življenja. Vse ostalo nam Bog poklanja, le prosta odločitev na desno ali levo, za dobro ali slabo ter vztrajanje v dobrih pravicah, le to je — smemo reči — izključno ali skoro izključno naše delo. Če hočemo doseči čim več opore od zgoraj po posredovanju nebeške Gospe, je dobro in vztrajno udeleževanje naše volje na začrtani poti edino pravilno, uspešno življenjsko ravnanje. Silen vpliv in dobrota Marije nas potem bosta tako rekoč za vedno napravili nedostopne zoper eno ali drugo duhovno okužbo. Tako bo prišlo do veljave načelo kongreganista: Zvestoba za zvestobo!

Še nekaj: Kongreganist prej ali slej pride do važnega spoznanja, da vzvišeno pobožno občutje in doživetje ni trajno duhovno stanje, temveč so to le bolj kratki bliski v mraku življenja, ki človeka naglo objamejo ter mu nato zapuste lep spomin. Dober kongreganist ve, da je na pravi poti tudi takrat, ko mora tako rekoč le s silo umske doslednosti vršiti svoje verske dolžnosti in vztrajati zvesto na trnovi poti življenja, brez poživljajoče tolažbe in vzvišenega duhovnega občutja. Tudi če vse v duši hoče odpovedati, pravi Marijin sin vzdrži ob strani svoje visoke Pokroviteljice.

Od Marije ima kongreganist silno mnogo, koliko, bomo razvideli šele po smrti. In vendar ji s svoje strani dejansko le malo dajemo: z bolj ali manj pogostno udeležbo na družbenih sestankih, včasih ne najbolj zbrani; z rednim mesečnim ali pogostnejšim prejemanjem sv. zakramentov in slično. Marija pa neprenehoma misli na nas, na svoje duhovne sinove, nas čuva in brani, za nas prosi, da ne zaidemo in ne zapademo srdju božje pravičnosti. Varovala nas bo zlasti ob naši smrtni uri. Če komu, je kongreganistu zadnja ura močno olajšana, saj ga za roke drži sama Mati božja, pod čigar zastavo se je boril v zemskem življenju.

Tedaj, ko bomo na koncu svoje dolge poti v dolini solz in se bo pred nami razgrinjala nespremenljiva veličastna posmrtna večnost, takrat bomo kot zvesti sinovi nebeške Matere mirno dejali: Gremo domov; gremo domov k svoji božji Materi; gremo domov k svojemu Očetu — k Bogu.

Dr. Fr. Debevec, zdravnik.

Odgovori

(Evangeljski obsedenci in podobne reči.)

Bogoljubova naročnica nam piše: »Čitala sem Sv. pismo, ki ga je v 'Bogoljubu' priporočil g. A. Č. Imela pa sem pri tem polno pomislekov, ki motijo moje versko življenje. — Prosim Vas, nasvetujte mi knjigo, kjer bom našla odgovor na svoje dvome.«

Ker se nam zdi, da bi odgovor na osem vprašanj, ki jih je zastavila »Bogoljubova« naročnica, zanimal še marsikoga, bomo omenjene dvome razrešili kar z javno razpravo.

Najprej pa moramo povedati, da nasvetovati knjigo, kjer bi našli odgovor na take dvome, ni težka, a tudi ne lahka stvar. Težka zato ne, ker tako knjigo že imate. To je namreč prav tisto Sv. pismo, ki ga berete. Ta knjižica ima na vsaki strani spodaj opombe, ki pojasnjujejo težje stavke in razrešujejo morebitne dvome. Ker pa prvi trije evangelisti pišejo skoraj iste stvari, zato se razlaga seveda ne more vedno ponavljati in je včasih treba iti pogledat, kako je pojasnjeno isto mesto pri prejšnjem evangelistu.

Ni pa lahka stvar nasvetovati knjigo, v kateri bi našli odgovor na vse pomisleke, ki so Vam vstali pri branju evangelijev. Morali bi zapisati vse polno domačih in tujih knjig, ki bi si jih najbrž niti Vi niti drugi »Bogoljubovi« bralci ne mogli preskrbeti. Če pa boste le še želeli, bomo to seveda radi storili. Oglejmo si sedaj Vaše pomisleke!

1. Zakaj se Jezus sam vedno imenuje Sin človekov, ne pa Sin božji?

Odgovor: Res vsi evangelisti pričajo, da se je Jezus sam vedno označil s tem imenom. Niso ga pa tako imenovali drugi. »Sin človekov« (aramejsko barnaha) beremo 30 krat pri sv. Mateju, 14 krat pri sv. Marku, 25 krat pri sv. Luku, 11 krat v evangeliju sv. Janeza. Kako se moramo čuditi natančnosti in vestnosti evangelistov! Saj takrat, ko so evangelije pisali, je bil pri kristjanih v rabi le drugi izraz, Sin božji. Gotovo se je takrat ta ali ona pobožna duša spoteknila ob »Sinu človekovem«. Ali bi ne bilo torej za vernost in pobožnost prikladnejše reči vselej kar: »Sin božji?« A evangelisti so pisali, »kar so slišali in kar so videli«, zato so hoteli ohraniti resnično govorico svojega Učenika. Tako je izraz »Sin človekov« sijajen dokaz za vestnost in resnicoljubnost evangelistov!

Napačno pa je misliti, da je hotel Jezus z imenom Sin človekov reči, da ni Sin božji. V tem zmislu je najbolj poučno 16. poglavje sv. Mateja. Kar vzemimo ga v roke in berimo od 13. do 20. vrstice:

»Ko je Jezus prišel v kraje Cezareje Filipove, je svoje učence izpraševal: »Kdo, pravijo ljudje, da je Sin človekov?« Odgovorili so: »Nekateri: da je Janez Krstnik, drugi: da je Elija, zopet drugi: da Jeremija ali kdo izmed prerokov.« Reče jim: »Kaj pa vi pravite, kdo sem?« Spregovoril je Simon Peter in rekel: »Ti si Kristus, Sin živega Boga.« Jezus mu je odgovoril: »Blagor ti, Simon, Jonov sin, zakaj meso in kri ti nista tega razodela, ampak moj Oče, ki je v nebesih...« Tedaj je prepovedal svojim učencem, naj nikomur ne povedo, da je on Kristus (= Mesija)

Jezus tukaj v ožjem krogu svojih učencev slovesno potrdi, da ime, ki si ga sam sebi daje pred množico — Sin človekov —, pomeni isto, kakor če bi rekel: Kristus, Mesija, ali pa: Sin božji. Pove pa tudi, zakaj ni stopil kar prvi dan pred judovsko ljudstvo in njegove prvake in izjavil: Jaz sem Mesija! Jaz sem Sin božji! Ljudstvo za to dalekosežno resnico še ni bilo vzgojeno. Zato si je moral Učenik izbrati ime, ki je to resnico izražalo, a jo hkrati prikrivalo tistim, ki so bili nepoučeni, ali ki niso hoteli globlje misliti. Sin človekov pomeni pri drugih prerokih: človek, pri preroku Danielu pa: Mesija in bitje z božjim dostojanstvom.

Tako pravi Daniel v 7. poglavju: »Ko sem gledal v nočnih prikaznih, je prišel na oblakih kakor Sin človekov. Približal se je Starčku in privedli so ga predenj. In dalo se mu je gospostvo, slava in kraljevanje, in vsi narodi, ljudstva in jeziki so mu služili. Njegovo gospostvo je večno gospostvo, ki ne bo minilo, in njegovo kraljestvo se ne bo nikoli porušilo.«

Če v zvezi s temi vrsticami iz preroka Daniela preberemo Jezusovo napoved vesoljne sodbe pri sv. Mateju, takoj vidimo, da je Danielov Sin človekov, ki prihaja na oblakih neba, nadzemsko božje bitje. Tako pravi Jezus: »Takrat se bo prikazalo znamenje Sinu človekovega na nebu in takrat se bodo jokali vsi rodovi na zemlji; in videli bodo Sina človekovega priti na oblakih neba, z veliko močjo in slavo. In poslal bo svoje angele in zbrali bodo njegove izvoljene od štirih vetrov, od kraja do kraja neba. Kakor pa je bilo v dneh Noetovih, tako bo tudi o prihodu Sina človekovega.«

Še določeneje kakor pri Danielu je poudčrtano božje bistvo Sina človekovega v Henohovih Prilikah, ki so bile napisane v stoletju pred Kristusom.

Izraz Sin človekov torej pomeni: človek, po svojem svetopisemskem postanku pa: Mesija, nadzemesko, božansko bitje. Zato je bil ta izraz zelo prikladen, da se je z njim Jezus razodel in hkrati prikrival. Kakor je tudi sicer rad govoril v prilikah in prisposodobah, tako je bilo tudi ime Sin človekov prisposodba, ugan-ka za ljudstvo, ki je imelo o Mesiju in o božjem kraljestvu še vse preveč posvetne misli. Če bi bil Jezus takoj rekel: »Jaz sem Mesija — jaz sem Sin božji«, bi bil ljudstvo brez dvoma pognal v dejanja prenapetega navdušenja in prevratnosti. Zato Jezus svoje poslanstvo razodeva z modro počasnostjo in z načrtnim gospodarstvom. Začne s tem, da v srcih, ki so blaže volje, zbuja nemir, kesanje, glad in žejo po pravičnosti. Hkratu pa opravlja dela ljubezni, ruši gospostvo hudega duha in razodeva moč, ki ji ni nemožoa nobena stvar«. Spričo tega je kar sama po sebi morala priti na jezik beseda, ki jo je govoril Andrej svojemu bratu Petru: »Našli smo Mesija!« In čez nekaj časa Jezus svoje učence lahko vpraša: »Kaj pravite, kdo sem jaz, Sin človekov?« In učenci mu ne morejo drugače odgovoriti kakor: »Ti si Kristus (Mesija), Sin živega Boga!«

2. Zakaj Jezus večkrat zabičava, nikomur pripovedovati o njem in o njegovih čudežih?

Res n. pr. sv. Matej v 8. poglavju takole pripoveduje: »Ko je prišel z gore, so ga spremljale velike množice. In glej, pristopil je goba-vec, padel predenj in rekel: »Gospod, če hočeš, me moreš očistiti«. Jezus je stegnil roko, se ga dotaknil in rekel: »Hočem, bodi očiščen!« In takoj je bil očiščen od gob. In Jezus mu je naročil: »Glej, da nikomur ne poveš, ampak pojdi, pokaži se duhovniku in prinesi dar, ki ga je zapovedal Mozes«.

V našem Sv. pismu nove zaveze je Jezusova prepoved pojasnjena takole: »Jezus ni hotel, da bi se razglašali njegovi čudeži, dokler ljudstvo še ni bilo zadostno poučeno o duhovnem značaju njegovega novega poslanstva. Nastala bi zavist pri njegovih nasprotnikih in veliko navdušenje med ljudstvom, ki bi gledalo v njem kralja in rešitelja izpod rimskega jarma. To bi mu znatno obtežilo nadaljnje delo.«

Da Jezus prvi čas svojega delovanja naroča ozdravljencem, naj ne delajo zanj reklame, za to ravnanje ni vzrok samo to, kar je dejal nekemu kraljevemu uradniku: »Če ne vidite znamenj in čudežev, ne verujte.« (Jan 4, 48.) Razlog za to ravnanje je predvsem tisti, kakor za to, da se Jezus imenuje Sin človekov. Treba si je le predstaviti tedanji palestinski politični položaj. Na eni strani Herodovci, na drugi Gorečniki. Herodovci se laskajo Ri-

mu, drugi pozivajo: Proč od Rima. Zopet drugi v mrzličnem pričakovanju hrepené po prihodu bojevitega Kralja. Če bi bil takrat Jezus nadoma z vso odločnostjo nastopil kot Mesija, bi bili zatrepetali boječniki, vsi pa, ki so se tolažili z upanjem, bi šli v svojem navdušenju predaleč. Nastala bi silna nasprotstva in oblastniki bi bili s strašnim pritiskom hoteli v kali zadušiti politično gibanje. Saj se je še tako moral več ko enkrat odtegniti nerazsodnemu navdušenju množic, ki so se zgovarjale, da bi ga oklicale za kralja! (Jan 6, 15; 7, 6; 10, 23.)

Ni pa Jezus tako mislil, da teh čudežev nikoli ne bodo smeli razglasiti. Saj je nekoč dejal: »Nič ni skritega, kar bi se ne razodelo; in nič ni postalo skrivno, ampak da pride na svetlo.« (Mk 4, 22.)

Jezus noče, da bi čudež, ki ga je storil iz dobre in v potrditev vere, nerazsodni ljudje izrabili v agitacijske namene.

3. Ali obsedenci Sv. pisma niso enaki današnjim norcem in božjastnikom? (Mk 9, 16—27.)

Sv. Marko takole piše: »Rekel je Jezusu nekdo izmed množice: »Učenik, pripeljal sem k tebi svojega sina, ki ima nemega duha. Kadar ga napade, ga vrže; in peni se, z zobmi škriplje in odreveni. Rekel sem tvojim učencem, da bi ga izgnali, pa ga niso mogli.« On pa jim je odgovoril: »O neverni rod! Doklej bom pri vas? Doklej vas bom prenašal? Privedite ga k meni.« In privedli so ga k njemu. Ko ga je pa duh zagledal, je takoj dečka stresel; in padel je na tla, se valjal in se penil. Jezus je vprašal njegovega očeta: »Koliko časa je, odkar se mu to dogaja?« Ta je rekel: »Od otroških let; večkrat ga je vrgel tudi v ogenj in v vodo, da bi ga končal, toda če kaj moreš, se nas usmili in nam pomagaj!« Jezus mu je rekel: »Če morem — vse je mogoče za tistega, ki veruje.« Takoj je dečkov oče v solzah vzkliknil: »Verujem, pomagaj moji neveri!« Ko je Jezus videl, da se steka množica, je zapovedal nečistemu duhu in mu rekel: »Nemi in gluhi duh, jaz ti velim, pojdi iz njega in ne pridi več nazaj!« In ta je zakričal, ga silno stresel ter odšel. Deček je bil kakor mrtev, tako da so mnogi govorili: »Umril je.« Jezus pa ga je prijel za roko in vzdignil: in vstal je.«

Se o treh drugih obsedencih evangelisti natančneje pripovedujejo, kako je Jezus iz njih izgnal hudega duha: Mož v kafarnaumski shodnici, obsedenec v Gerazi in Kananejkina hči. Razen tega skoraj vsa poročila o Jezusovem čudežnem delovanju izrečno in posebej poudarjajo, da je Jezus ne samo ozdravljajal v pravem pomenu besede, ampak tudi izganjal hude duhove iz

obsedencev. Zlasti skrbno loči obsedenja od naravnih bolezni sv. Luka, ki je bil po poklicu zdravnik. N. pr. v 4. poglavju, 40. in 41. vrstici pravi: »Ob sončnem zahodu pa so vsi, ki so imeli bolnike z različnimi boleznimi, te pripeljali k njemu, in on je na vsakega izmed njih roke polagal in jih ozdravljaj. Tudi zli duhovi so odhajali iz mnogih in so vpili: »Ti si Sin božji«. Podobno: 6, 18; 8, 2; 13, 32. (Pojdite in recite temu lisjaku: Glej, izganjam zle duhove in ozdravljam); Apd 5, 16; 19, 12.

Nasprotniki evangeljske resnice sumničijo, da se je Jezus prilagodil zmoti sodobnikov, ki so pripisovali zlim duhovom določena bolestna nastrojenja, zlasti taka, pri katerih ima velika histerija vlogo v najrazličnejših oblikah. A Jezus, ki je o sebi dejal: Jaz sem Pot, Resnica in Življenje, se ni prilagodil nobeni zmoti. Nele da je sam ozdravljaj in izganjal duhove, tudi svojim učencem je izročil dvojno oblast, zdraviti in duhove izganjati. Kako jasno se je zavedal, da sta to dve ločeni stvari, se vidi posebno iz besed pri sv. Marku: »Tiste pa, ki bodo verovali, bodo spremljala ta znamenja: V mojem imenu bodo hude duhove izganjali, nove jezike govorili, kače prijemali, in če kaj strupenega izpijejo, jim ne bo škodovalo; na bolnike bodo roke polagali in ti bodo ozdraveli.« (Mk 16, 17, 18.)

Res je sicer, da sv. Luka še ni bral Charcotovih ali Bernheimovih knjig o hipnotizmu, sugestiji itd. Res je pa tudi, da nihče ne more odgovoriti na tole vprašanje: Kako se pravi bolezni, ki v trenutku, ko se poslavlja, z vso silo vrže ob tla kakor mrtvega človeka, ki ga je dolgo mučila; in ko je ubogi trpin v strahotnem položaju, je treba le, da ga nekdo prime za roko, pa je v trenutku zdrav?? In prav to je zgodba našega obsedence. Sv. Marko pravi: »Deček je bil kakor mrtev, tako da so mnogi govorili: »Umrj je«. Jezus pa ga je prijel za roko in vzdignil: in vstal je. Živčni

napadi velike histerije se končavajo čisto drugače!

Kakšen glumač (oprostite besedi!) bi bil Jezus, Učenik resnice, če bi se bil prilagodil praznoverju sodobnikov in govoril o obsedenju tam, kjer je bila v resnici le naravna bolezen! Pa ne samo to! Učenik ni samo prepričan, da res izganja hude duhove, ampak tudi izjavlja, da je njegova čudežna oblast nad vragi odločilno znamenje, da je prišlo božje kraljestvo: »Če pa s prstom božjim izganjam hude duhove, je torej prišlo k vam božje kraljestvo.« (Lk 11, 20.) Vse njegovo delovanje in ves njegov nauk je prežet s prepričanjem, da se hudi duhovi protivijo širjenju božjega kraljestva in da taki duhovi bivajo in pogubno delujejo tudi v človeških telesih. A čudil bi se kdo, zakaj je bilo v Jezusovem času toliko primerov obsedenja. Na to odgovarja Grandmison takole: »Človeštvo, ki ga je osvajal Sin človekov, je bilo globoko pokvarjeno, ostarelo v vsakovrstnem zlu, telesnem, navnem, verskem. To je bil svet, v katerem so imeli zli duhovi vpliv, prosto pot in tako moč, da so imeli neke vrste nadoblast nad dobrim. Neka duhovna sila, sovražnica vsega, kar je dobro, in zato sovražna Kristusu, si je večkrat usuznjala telesa in duše obenem. Jezus jo je odrinil na vseh področjih, posebno pa na telesnem, v obsedenosti. Hudobija, »vojvoda tega sveta«, se je morala odslej v krščanskih deželah večinoma omejiti na čisto notranje nagovarjanje, dasi se še tu in tam spet povrne obsedenost. V deželah, kjer evangelij prvič z veliko močjo prodira, se zadene še prav tako kakor ob Jezusovem času na neko skrivno moč, ki vseskozi spominja na krčevito zvijanje hudega duha v Kristusovih časih. Ni ga misijonarja v teh krajih, ki bi ne mogel pričati v tem smislu in tako potrditi resničnost, duhovni in čudežni značaj evangeljskih zgodb, ki jih imamo v mislih.« J. Š.

(Dalje prihodnjič.)

V Tebe zaupam

*Sama sem. Mračno je krog in krog mene;
varne nikjer ni poti.
Kam naj podam se? Ni luči nobene
da mi temó razsvetli.*

*Tiho v samoti mi duša zaplaka,
v boli srce koprni;
in ko da vžgal bi se blisk iz oblaka —
k nebu molitev vzkipi:*

*Ti se usmili nevedne ovčice!
Jasno pokaži mi pot!
Ti si Življenje, si Sonce Pravice —
v Tebe zaupam, Gospod!*

Mar. Brenčič.

Iz dnevnika kmečkega župnika

Konec majnika sem za duhovno berilo spet razprašil Bernanosov Dnevnik kmečkega župnika.

Bral sem in mislil:

»Kako majhna stvar je vas!... In ta vas je moja župnija!...«

»Župnija, to se ne da tako lahko pogostiti z dejanji kreposti, kakor prepostasamostanska družina... V samostanu dosega molk zares posebno popolnost. Najmanjše razburjenje ne uide tem ušesom, ki so drobčkeno občutljiva. Tu se dogajajo tudi molki, ki so glasni kakor grmenje...«

»Sv. Cerkev naj se še tako ubija, ubogege sveta ne bo spremenila v blagoslovni oltar za praznik sv. Rešnjega Telesa...«

Mislil sem: Take reči bi kdo lahko krivo razumel. In res, takoj nato je bilo zapisano: »Še enkrat sem prebral prve strani svojega dnevnika, pa brez veselja.«

* * *

Pisati Dnevnik kmečkega župnika bi ne bila tako težka, pa tudi ne tako nevhvaležna stvar!

Zato sem prijel za pero in pisal.

* * *

28. majnik. Sobota.

Po zajtrku sem šel v spovednico. Naročeni so bili prvoobhajanci. Ko sem se zatopil v zgodbe teh drobnih src, me je zmotila skoro glasna govorica. Na desni strani so čakale deklice in nevedoma zagnale smeh.

Razburil sem se. Zakaj v govoru, ki sem ga bil zložil za slovesnost prihodnjega dne, je stalo zapisano tudi, kako lepo so se otroci pripravljali na svoj dan. A zdaj vidim, da tega ne bom mogel reči, Res žalostno! Ti otroci bodo jutri obhajali svoj veliki dan. Zdaj polagajo račun vsega življenja — in kako neskončno dolgo je življenje do osmega leta —, pa kažejo tako malo resnobe! Moj Bog, saj iz teh ljudi ne bo nič prida! Vse naše delo je prazno!

Stopil sem k njim in obžaloval, da niti danes ne morejo na Jezusa misliti. Dve deklici sem pa nenavadno ostro pogrjal.

Nastopila je tišina, da me je bilo kar strah. Zakaj otroški molk včasih glasno označnja, da je vzgojitelj praktičen in lažoden človek.

V tem molku sem zaslišal še krepkejši glas, pa ne lahkomišeln in razposajen, kakor je otroški, ampak otožen in očitajoč: »T a k i h je nebeško kraljestvo.«

Res? Takih?

Toda tudi otroci so mislili. Čez tri minute že niso več prenesli grobne tišine, in spet so

me dražili s hihitanjem. Videl sem, da so mi odpustili.

Otroci namreč odpuste sedemdesetkrat sedemkrat...

Ko so ti majhni ljudje v predale moje duše zaprli svoje velike reči, sem se vrnil v župnišče in še enkrat prebral, kar sem bil napisal, da bi bil govoril jutri za prvo obhajilo.

Bil sem ves nezadovoljen. Prečrtal sem večji odstavek in pripisal tole:

»Dragi starši! Otrok je za nas prav za prav izgubljeni paradiz!...«

Jezus vzame otroka v naročje, ga pritisne na božje srce in blagoslovi kot skrivnostno bitje. Mi pa se z Jezusovimi učenci ne potrudimo, da bi otrokovo dušo proučevali.

Malenkost! Nič posebnega!

Sv. Terezija je zdihovala: »O Bog, pomisli, da samih sebe ne razumemo in da ne vemo, kaj hočemo, in da se neskončno oddaljujemo od tega, za čimer stremimo.«

Samih sebe ne! Otroka pa?

Organist ne more orglati brez orgel, duša ne misliti brez možganov in živcev. A otrokovi možgani še niso orgle, ampak orgelce. Možganska skorja še nima zadosti razvitih vijugic, in kaj čuda, če je izmed milijard možganskih celic nekaj še zelo okornih in malo poslušnih, saj jih napaja kri, ki je še preveč sita belih telesc. Vi imate v možganih posebne pisarne ali urade, ki izdajajo zaviralne ukaze. Zato med željo, ki je v vaši duši vstala, in besedo, ki bi jo izrekli zaradi te želje, stopi cela vrsta predstav, ki se med seboj zavirajo in zravnavaajo. V otrokovih možganih pa ti uradi zaradi pomanjkljivega kredita še nimajo nastavljenih zadosti delovnih moči. Zato je otrok dete trenutka: hitro izgovori, kar misli... hitro udari... hitro odpusti, »in samega sebe ne razume in ne ve, kaj hoče.«

Ko je v množici pred Jezusom stal majhen mož, je dejal Gospod: »Kdo izmed vas more svoji postavi pridejati le komolec?« Mi odrasli večkrat to zahtevamo od otroka.

Ne pestujmo ga z opičjo ljubeznijo! A vendar mu odpuščajmo sedemdesetkrat sedemkrat!

Recimo danes vsi za otroke in zase v globoki ponižnosti: »Gospod nisem vreden, toda reci le z besedo, in o z d r a v l j e n a b o m o j a d u š a.«

* * *

Dopolodne sem imel dela čez glavo. Za nameček se je pripeljal iz Ljubljane jurist, ki je hotel, da mu naredim krstne in poročne liste

prednikov nekega avstrijskega majorja prav nazaj do leta 1270!

Ob desetih je v pisarno prijokala Manica s Cegelnice.

»O, gospod, kaj se je zgodilo!«

»Kaj vendar? Pa ni kdo umrl?«

»O, umrl! Moj otročiček je umrl!«

V petdesetih letih sem se vsaj to naučil, da žalostnega ne potolažiš z besedami, ampak s tihim, potrpežljivim poslušanjem. Zato sem rekel samo:

»Kako pa je bilo?«

Ko je hotela nekoliko urediti misli in spomin, jo je jok še bolj nagnal. Tako glasno in tako pretresljivo je plakala, kakor betlehemska mati, ki ji je trinog umoril edinčka.

V zadregi sem le hotel reči nekaj tolažilnih besed, a bile so prazne in zdelo se mi je, da lete nazaj, in spet sem umolknil.

Nesrečna mati mi je bila vidno hvaležna, da sem njeni žalosti dal prostora v svojem molku, in je skušala govoriti, a bilo je vse zmedeno.

»Ne veste, kako je bil prijazen moj fantek! Če sem odkod prišla, mi je stezal ročice naproti, se smejal in klical: Mama!

Oj, sem mislila: Kako sem bogata, čeprav sem v resnici tako revna!

Pa koliko sem pretrpela za tega črvička! Ko sem spoznala, kaj je z menoj, sem tisti večer stala na mostu in premišljevala, ali naj bo nocoj vsemu konec. A dejala sem: Prej moram še k spovedi. In ko ste mi potem rekli, da nisem izgubljena, da sem usmiljenja vredna, da naj zdaj za otroka živim, mi je bilo jasno, da moram živeti in da otrok mora živeti, čeprav so nekateri rekli, da naj nikar ne živi!

A zdaj je ta prijazen otročiček mrtev. Rekla sem, da bom zanj živela, a zdaj mi ga bodo vzeli in dejali v zemljo...

Pa to, gospod, me tako strašno boli, da ga on nikoli ni prišel pogledat, ko je bil vendar tako lep in prijazen, in on je njegov oče!«

»Nikoli?«

»Nikoli!«

»Res«, sem dejal, »škoda vsakega otroka, če umrje! Kako veseli jih bomo jutri, ko bo prvo obhajilo!«

Spet je neutolažljivo zaihtela. »Saj to je, gospod! Kar spomniti se ne smem tega. Prvo obhajilo, in jaz ne bom nikoli doživela te sreče, da bi bil med prvoobhajanci moj fantek. Kako sem nesrečna! Tolikrat sem mislila: Oj, takrat bo lepo! Tisto uro bom stokrat pozabila vse besede, vse strupene opazke in vse farizejske poglede. Ne, saj jim nisem zamerila, a bolelo je tako hudo! Zdaj bo pa jutri prvo obhajilo, moj nedolžni otroček pa na parah...«

Dasi je bila ura že skoraj enajst, sem vendar rekel, da naj natančno pove, kako je umrl.

Popisati tega seveda ne znam, ker je možko pero preveč okorno in ker je vsakdanja beseda preplitva skledica za taka čustva.

Ker je še dolgo govorila in ihtela, sem vmes odprl krstno knjigo in videl konec majnika številko 8. Prav kakor v vojnem letu 1916! Propad zapada! Ali kakor smo takrat brali dan za dnem: Na zapadu nič ne vega!...

Potem mi je oko obstalo na Jammesovi knjigi o »Božanskem trpljenju«. Tam je poglavje z napisom: Dekle mati. En odstavek se glasi takole:

»Reči hočem, da je svet ostuden, ker trpi to in vse ostalo in prešuštvo in belo kužo in skrivno ubijanje otrok. A če se ubogo deklo zmoti, ko jo je zavedlo njeno srce, se človeška družba vzdigne zoper njo in jo pokrije s sramoto.«

Ko so od Gospoda zahtevali naj obsodi prešuštnico, je dejal: »Kdor izmed vas je brez greha, naj prvi vrže kamen vanjo! In Jezus se je vzravnal in ji rekel: »Žena, te ni nobeden obsodil?« Rekla je: »Nobeden, Gospod.« In Jezus ji je rekel: »Tudi jaz te ne bom obsodil. Pojdi in odslej več ne greši!« — — —

»Zdaj pa zaradi pogreba. Če bi bil lahko šele v ponedeljek?«

Kdo bi ne uganil: Zato, da bi otroka imela še nekaj ur več.

»Moj brat, ki ni doma, ga je tudi prav rad imel. Žalosten bo, če ne bo mogel k pogrebu.«

»Prav! Pa naj bo v ponedeljek!«

»Pa prosim za eno mašo bi dala, da bi mogla vse to preboleti.«

Jaz sem pa vedel, da bo prebolela, zakaj resnična je Bernanosova beseda: »Kadar jokaš, gre žalost iz tebe in srce se topi kakor maslo.«

»Od takih revežev Bog ne zahteva, da bi za maše dajali.«

. . .

Zvečer ob Marijinem zvonjenju je nesrečna mati spet prišla, in ni več jokala.

»Zdaj, gospod, sem pa spet prišla zaradi pogreba. Dejali smo, če bi bilo le jutri večer. Mati pravijo: V nedeljo bo veliko lepši pokop; polno ljudi bo prišlo. Sosede pa tudi mislijo, da bom še bolj žalostna, če bomo čakali do ponedeljka. Kar vi rečete, to bomo naredili.«

Rekel sem seveda, da v nedeljo večer.

»Pa to vam moram povedati, kako lep je moj otroček na parah, prav kakor bi bil še živ in bi samo spal. Pa kako so ga lepo napravili. Boštelnikov Jernej je pa prinesel tako lepega cvetja in pare tako okrasil, kakor da bi

bila svatba. Ne, to sem pa res vesela! Zdaj je pozabljeno vse, kar sem trpela za tega otroka!»

29. majnika. Nedelja. Ponoči je deževalo. Zrak je težak kakor svinec. V cerkvi sem povedal tisto o sočutju z otrokom. A ljudje so vmes zelo kašljali. Obhajala me je nejevolja. A nekaj mi je reklo: Ali hočeš komolec pride-

jati svoji postavi? Mar ne vidiš, kako dobro voljo imajo?

Ko smo s prvoobhajanci zajtrkovali, mi je dejal eden izmed njih kar sam od sebe in silno resno: »Jaz pa zdaj ne bom storil nobenega greha več...«

29. junija. Danes izkazuje krstna knjiga 17 novorojenčkov. Moji župljani so res dragoceni ljudje!...

Jos. Simenc.

Kaj menite

8. Kdaj bomo pa cekine šteli...

Nedelja je Gospodov dan. Vsaj včasih je bila. Današnji svet pa ji hoče to čast vzeti. Sami veste, kako. Na krizo kaže, na uboštvo se sklicuje, na vse mogoče rane sedanjih dni se ozira in hoče iz njih kovati kapital za po božjih postavah nedovoljeno nedeljsko delo.

»Ali si tako bogat?« so vpili tistega dne na Kosmačevega Franceta njegovi sodelavci v

tovarni, »ali si res tako neumen, da se braniš denarja, katerega ti ponujajo; ali ne stradaš doma ti in tvoja družina? Kakšen oče pa si!«

Pa se je ubogi France res dal preslepiti in je potegnil za svojimi tovariši in se dal vdnjati modernemu kapitalu. Delal in garal je vse dni in še Gospodove dneve in praznike je po svojih močeh pomagal polniti bogato žrelo vedno lačnega in nikdar sitega kapitala.

Marija Pomočnica

Sliko je na velikonočni ponedeljek blagoslovil prevz. g. škof dr. Gr. Rožman v St. Vidu pri Lukovici

Marija Snežna

Slikal p. Blaž Farčnik za kapelico na Veliki planini

Iz tovarne jo je krik po bogastvu in denarju mahnil ven na deželo, med kmečko delavstvo in kmečko ljudstvo. Tudi tam je našel poslušna ušesa takih, ki bi radi z lahkoto kar čez noč obogateli.

Čez noč obogateti, to je bolezen sedanjih dni in današnjih ljudi. Čez noč obogateti in z lahkoto obogateti. Zato vlečejo tombole in srečolovi, zato stoje tisoči na trgu in z vso vernostjo poslušajo in podčrtavajo izklicane številke. Komaj sto je dobitkov, tisoči pa jih hočejo dobiti! Tisoči se hočejo z njimi okoristiti, tisoči se vračajo domov razočarani in s prepričanjem, da so celo popoldne čakali in hrepeneli, pa niso ničesar pričakali.

Čez noč obogateti! Kaj menite, če tudi nedeljsko delo nima v tem hrepenjenju svojega izvora?

»Kdo mi pa kaj da, če grem v nedeljo v cerkev k maši?« se je ujedal tistega dne Kračmanov Jaka, »to te vprašam, kdo mi kaj da?«

Tako govori grobi materializem — oprostite mi, da rabim tujko; po domače je to reč težko povedati, — o pač: sv. Pavel mi bo pomagal raztolmačiti, kaj je ta spaka, ki se ji pravi materializem, in je prepregel in se zajedel v vsega sedanjega človeka in vedno bolj razjeda njegovo dušo. Mnogi — to je Pavlova beseda — žive kot sovražniki križa Kristusovega, njih konec je pogubljenje, njih bog trebuh, njih slava v osramočenju: oni mislijo posvetno. — Da, dragi moji, to je materializem. In ta razjeda dušo sedanjega človeštva,

Kam smo zašli! Zagrizli smo se v modrovanje, odkoder bomo komaj našli pravo pot do srečnega konca.

»Jaka, nekaj te bom vprašal«, je posegel v Jakovo modrovanje njegov prijatelj, sosedov Miha; Tomažinov je bil, no, če hočete vedeti.

»No, pa vprašaj! Samo to glej, da boš kaj pametnega vprašal, če ne ti ne bom odgovarjal.«

»Nekaj čisto pametnega bo, nič se ne boj.«

»Če bo, potem ti bo Jaka odgovarjal.«

»To mi povej, Jaka, kje si pobral tistole besedo, ki si jo ravnokar spregovoril?«

»Katero besedo misliš?«

»I, tisto, no: Kdo ti kaj da, če greš v nedeljo k maši?«

»A zato si radoveden? Veš, kar sam sem si jo izmislil. Ali ti mar ni všeč?«

»Nak, všeč mi pa res ni. Ni ne krščanska, ne katoliška.«

»Zdaj pa že vem, zakaj me vprašuješ. Kaplanov podrepnik si, kaplan te je tega naučil. Zato pa ne bom odgovarjal ne tebi ne kaplanu.«

»Ti bom pa jaz povedal, kje si ti to reč pobral!«

»Sem pa res radoveden, če veš. Doslej te je kaplan učil, da je le en Bog vseveden. Odslej se bomo morali učiti, da je tudi Tomažinov Miha vseveden. Lep krščanski nauk bo to!«

»Le norčuj se, nič zato. To besedo so ti natvezli lažnivi preroki naših dni. Od njih si

Stara slika velikega oltarja Z. M. b. na Zalostni gori pri Mokronogu

jo dobil, zato si pa tudi ne upaš nanjo odgovarjati.«

»Dobro znaš, Miha, dobro te je kaplan naučil, zlato medaljo boš dobil za svojo vsevednost. Le naprej! Sem zelo radoveden, kaj boš še vse skupaj spravil?«

»Jaka, saj veš, da si bil doslej vedno naš fant in rad sem te imel. Saj sva si bila prijatelja od mladih nog. Smiliš se mi, ker se mi vse tako zdi, da si nekam zašel, odkoder ne znaš in ne moreš nazaj. Rad bi te spet pripeljal na pravo pot.«

»Oh, ljubezen pa že taka! Saj se mi smiliš, pa ne morem pomagati.«

»Jaka, takole ti bom povedal, da s samim zavijanjem in slepomišenjem ne bova nikamor prišla. Jaz ti bom povedal kar naravnost, da si ti zaplaval v kalne vode; skalili so ti pa vodo drugi. Morebiti si kje bral, morebiti si kje slišal govoriti, kako sta Bog in katoliška Cerkev neusmiljena, kako trdosrčna, ker ne dovolita človeku, da bi vsak dan delal, vsak dan služil in se tako pošteno preživljal. To so prazne besede. Premotijo pa človeka le lahko. In so tudi že nekaterega človeka premotile. Zdi se mi, da tudi tebe.«

»Ti se motiš, veš, ker si še vedno tako preprost, da slepo dereš za kaplanom in za njegovo besedo. Meni so pa drugi oči odprli, da sem spregledal...«

»Bojim se, da tako kakor Adam in Eva v raj.«

»Ves dišiš po Sv. pismu in po kaplanu. S takimi ljudmi se jaz sploh ne zgovarjam.«

Jaka je jezno odšel. Čutil se je premaganega, a tega ni hotel priznati. Trma je trma in gorje mu, kdor je postal njen suženj. Če ga desetkrat prepričaš, da nima prav, enajstič ti spet ne bo verjel. Jaka, Jaka!

Miha pa je odhajal svojo pot in premišljeval lahkovernost nekaterih naših ljudi. Oči imajo, da ne vidijo, in ušesa, da ne slišijo. Saj vendar veste, kdo maši našim ljudem ušesa z besedo o zaslužku, o bogastvu in o drugih sladkosti polnih obljubah. Kapital brez ljubezni in brez srca, kateremu je ubogo človeško bitje le stroj, le orodje, po katerem se kapital dviga kvi-

šku in tepta v zemljo duhovnega človeka in njegovo dostojanstvo. V duhu je mislil na čase, o katerih Jaka sanja in jih čaka z vso resnostjo in gotovostjo: kdaj bomo obogateli in šteli z oskrnjevanjem Gospodovih dni prislužene cekine. Jaka, čakal boš in čakal... Preje se boš udrl v zemljo, iz katere si vzet...

Pa Jaka tega ne verjame. Ko bo verjel, bo pa prepozno. J. Langerholz.

Ob rojstvu so vsi otroci lepi, ob poroki dobri, ob smrti svetniki. (V očeh matere.)
Če je otrok še tako odvrten — materi je lep.

Stare podobice Matere božje

z Žalostne gore pri Mokronogu.

Najbolj sloveča dolenska Marijina božja pot za Zaplazo je romarska cerkev žalostne Matere božje na Žalostni gori pri Mokronogu. Trg Mokronog sam spada med najstarejše naselbine na bivšem Kranjskem, kar nam izpričujejo različne izkopenine iz predzgodovinske dobe l. 1884 pri Slepšku, v gozdu blizu vasi Ribjek pri sv. Križu, blizu Ostrožnika, vse v bližini Mokronoga. Da je bil pa obljuden Mokronog tudi za časa Rimljanov, ki so imeli tu najbrž kako posadko, nam svedoči »Ajdovska jama« v Zapečarju, kjer so imeli Rimljani svoj rudnik; posebno pa to potrjuje lonec rimskih denarjev, ki jih je izkopal pisec tega sestavka kot osmošolec 10. septembra l. 1879 v Pričinski hosti nad Mokronogom. V loncu je bilo okoli 4000 bakrenih novcev iz dobe 17 rimskih vladarjev in vladaric od l. 268—285 po Kr. Denar je bil zakopan l. 285, kar se je dalo dokazati po vladanju zadnjega cesarja pred Dioklecijanom, od katerega ni bilo nobenega denarja v loncu. To zbirko rimskih novcev z

mnogimi drugimi vred sem podaril škofovim zavodom v Št. Vidu kmalu po začetku, obenem pa sem pisal še dvema tedanjima kranjskima župnikoma — numizmatikoma, t. j. Jan. Šaferju, župniku v Grahovem, in Francu Jarcu, župniku na Mirni, naj tudi darujeta svoji zbirki škof. zavodom, kar sta tudi seveda rada storila. Tako imajo zavodi zdaj lepo numizmatično zbirko, večinoma rimskih novcev, dar treh kranjskih župnikov — numizmatikov. — Leto zatem, ko sem izkopal lonec denarja, t. j. l. 1880, je pa našel moj brat Jože, ki se je igral kot otrok v potočku pod gradom, zlat rimski novce cesarja Anastazija II. (713—716), kar nam zopet dokazuje, da je bil Mokronog tudi v zgodnjem srednjem veku naseljen.

Na zahodni strani Mokronoga se vzdiguje prijazna Žalostna gora, s katere je kaj lep razgled po vsi šentruprski dolini, ki se šteje med najlepše na Dolenjskem. Kdaj je bila zidana na tem griču cerkev žalostne Matere božje in kaj je bil povod, da so jo sezidali, ni nič

*Vera effigies Originaria et taumaturga
Imaginis B. V. M. 7 Dolorum monte
Doloroso penes Madipedium.*

*Confraternitas Sanctissimae Matris
Dolorosa Sacri Scapularis in Parochia
Madipediensis in Monte Dolorosa
Anno 1717 Mensis Die*

Žalostna Mati božja

Dve stari božjepotni podobici z Žalostne gore pri Mokronogu

znano. Na stari krstni knjigi se namreč bere, da je 14. aprila 1681 opolnoči pogorel ves trg in da je zgorela tudi krstna knjiga in z njo vred najbrž tudi listine, ki bi nam gotovo kaj povedale o žalostnogorski cerkvi. Pač pa pravi Valvasor, da je bila zidana cerkev na Žalostni gori pred kakimi 18 leti, torej okoli l. 1670. Ta lepi griček nad trgom si je Marija izvolila, da kraljuje nad slikovito okolico in dolino. Znano je, da je bil veliki oltar postavljen l. 1675. Daroval ga je Materi božji baron Janez Daniel Kajzel (Kheysell), lastnik mokrnoškega gradu, s svojo soprogo, kar spričuje napis na tablici za oltarjem. Kje je bil oltar izdelan in kdo ga je izdelal, ni nikjer razvidno. Je čedno delo iz črnkastega marmorja. V tronu je kip žalostne Matere božje z enim mečem v prsih, na kolenu pa drži mrtvega Sina. Ta kip je lepo umetniško delo. Na Mariji se vidi velika bolečina in srčna tuga. Pripoveduje se, da je bil kip prvotno iz belega marmorja, kasneje pa je bil pobarvan. Obok nad oltarjem je obdan s slikami iz žalostnih skrivnosti Matere božje. V sredi pa je slika sedem menihov v sivi obleki, ki predočuje sedem sv. začetnikov reda servitov. Serviti (Servi Beatae Mariae Virginis, okrajšano S. B. M. V.) so redovniki, ki se imenujejo »služabniki Marijini« ali »bratje trpljenja Jezusovega«; ustanovili so ga odlični meščani (7) v Florenci leta 1240. Med svetnike so bili prišteti l. 1888.

Na to prijazno goro k Materi božji sedem žalosti so od nekdanj že radi prihajali bližnji in daljni Dolenjci, pa tudi drugi Slovenci, kar nam spričujejo mnoge zaobljubne podobe in zahvale, katerih se nekaj še vidi po stenah

okoli oltarja; več pa jih je bilo odstranjenih, ker jih je zob časa uničil. Na mnogih se bere letnica uslišanja in napis »ex voto«.

Da bi se češčenje žalostne Matere božje še bolj razširilo, je bila ustanovljena že leta 1730 bratovščina sedem žalosti Matere božje. Ustanovil jo je vikar Jožef Widmayer s privoljenjem p. Romualda Hucberja (7. jun. 1730), ki je bil »vicarius generalis per Germaniam«, in s potrjenjem Jurija Franc. Ks. pl. Marotti, ki je bil »episcopus Petenensis et praepositus Rudolphswerthensis« (7. jul. l. 1730). Ta škapulirska bratovščina pa je bila na novo preosnovana in z odpustki obdarovana l. 1844 na prošnjo tedanjega župnika Kosa. Da je štela škapulirska bratovščina na Žalostni gori že od nekdanj veliko članov, nam spričujeta dve stari ohranjeni podobici — sprejemnici, kateri mi je prepustil za objavo g. tajnik Pavel Winter iz svoje prav obširne in zelo zanimive zbirke starih podob in podobic, za kar mu izrekam zopet presrčno hvalo. Razen teh dveh pa ima še tri druge stare podobice žalostne Matere božje z Žalostne gore. Od vseh teh petih podobic prinaša »Bogoljub« tri. Naj opišem tu vseh pet nekoliko natančneje!

1. Jako ličen bakrorez večje oblike, ki kaže veliki oltar. Napis se glasi na gornjem delu: Altare magnum B. M. N. D. miraculis claris — na spodnjem pa: In consolationem Illustrissimorum, Revendissimorum etc. etc. Venerabilis cleri, Nobilitatis etc. omniumq. devotorum confratru' ab invocatione B. M. V. D. Sacri Scapularis de septem Doloribus in Parochia Madipediensi in monte Dolorosa conscriptorum. Sliko je vrezal v baker Christian

Spomn na mednarodni mladinski tabor v Ljubljani od 26. — 29. junija 1938
Simbolična slika „Vera“ v slavnostnem sprevodu

Dietel Graz. (Njegova dela so znana iz l. 1723 do 1756).

2. Stoječa žalostna Mati božja s sedmimi meči, v vsaki roki drži škapulir. Okrog nje so razne osebe: papež, cesar, škofje itd. Napis se glasi: Confraternitas Sanctissima Matris Dolorosa Sacri Scapuliris in Parochia Madipediensis in Monte doloroso. Anno 17... Mense ... Die...

3. Žalostna Mati božja sedeča za mizo, na kateri leži orodje mučenja. Mati božja ima sedem mečev. Napis na spodnjem delu: Vera effigies Originaria et taumaturgae Imaginis B.

M. V. 7 Dolorum monte doloroso penes Medipedium. Podobica ni signirana.

4. in 5. Podobici sta enaki, le da je ena barvasta, druga ne. Napis se glasi na obeh enako: Maria VII. shalosti na dolenskim.

Iz tega seznama in opisa gornjih petih podobic Marijine božje poti na Žalostni gori, ki pa segajo nekako samo do srede minulega stoletja, razvidimo, kako so skrbela cerkvena predstojništva, posebno pri božjepotnih in romarskih cerkvah, da so dobivali romarji tudi podobice — nekdanje »pildke« imenovane — kot lep spomin na božja pota. J. Šašelj.

Ko se bliža smrt

Kako zgledno je bil pripravljen rajni kanonik dr. **M i h a e l O p e k a** za zadnjo uro, kaže njegova poslovilna molitev, ki jo je odmolil v jutro, ko je potem ob enajstih izdihnil.

»Moj Gospod in moj Bog! Vem, da se mi bliža zadnja ura. Bodi zahvaljen za vse dobre, ki sem jih prejel iz tvojih rok. Zahvaljen bodi za dar svete vere. O, kakšni reveži so oni, kateri so brez vere, četudi so zdravi; kaj šele, če so bolni! — Zahvaljen bodi Bog, ki si mi bil dal dobre starše. Hvala ti bodi, Gospod, za vse milosti, ki sem jih prejel kot gojenec v večnem Rimu, kjer si me sprejel med svoje služabnike-duhovnike. O, kolika milost je duhovski poklic; seveda je z njim združena tudi velika odgovornost. Zaupam pa v tvoje usmiljenje, o Bog! Čast in zahvala ti bodi, o

božji Zveličar, za vse svete maše, ki sem jih daroval. Da bi le bile vse prav opravljene!

Zahvalim te, o Bog, za vse dobro, pa tudi za vse hudo, s čimer si me bolj k sebi pritegnil.

Zahvalo sem dolžan tudi za čas pokore in bolezn; bojim se samo, da sem ta čas božje dobrotljivosti premalo uporabil. Obžalujem vse, upam samo v tvoje usmiljenje, o Jezus.

*

O Jezus, poklič me, kadar je tvoja volja. Rad umrjem, kadar ti hočeš. Prosim samo usmiljenja. O moj Jezus, ne zavrzi me!

*

Rad trpim v vicah, saj bom tam že na varnem, da te več ne izgubim. O Jezus, samo zadnji koticček vic mi daj, pa bom že srečen.

Kongresni oltar v Budimpešti

Jezus, bodi z menoj, če je to moj zadnji dan! (Trikrat.)

*

O Marija, žalostna Mati božja, moja mati in mati vseh umirajočih, ki si stala ob križu, ko je umiral tvoj božji Sin, stoj tudi pri meni in me spremi pred svojega Sina, da mi boš zagovornica pri sodbi. Tolikrat sem maševal pri tvojem oltarju (v stolnici) in te prosil za srečno zadnjo uro. Usliši me, četudi sem slabo in raztreseno maševal in razmišljeno molil, a rad bi vse popravil.

O Marija Pomočnica na Brezjah, saj veš, da sem rad prihajal k tebi in te častil, seveda slabo; prosim te za srečno in veselo pot v večnost.

*

O sveti Jožef, tebe sem tudi rad častil in tudi drugim priporočal, naj te časte; prosim te, spremljaj me pred božjega Sodnika, ki si

ga v življenju spremljal in varoval. Prosi zame ubogega reveža!

*

Sv. Mihael, moj patron, prosi zame!

Sv. Juda Tadej, prosi zame!

Sv. Terezija, Det. J., in sv. Janez Bosko, prosita zame, da bom mogel vse voljno in vdanostno prenašati.

*

Jezus, sprejmi mojo dušo, ko se bo ločila od tega revnega telesa. Zadnji udarec mojega srca naj bo čist izraz moje ljubezni do tebe. Amen.

*

Jezus, Marija, Jožef! Vam podarim svoje srce in svojo dušo.

Jezus, Marija, Jožef! Stojte mi ob strani v zadnjem boju.

Jezus, Marija, Jožef! Naj združen z vami mirno izdihnem svojo dušo.«

Skrivnostni klobuk

Neapeljska novela. Nemški napisal Hermann Frenken. — Prevedel in priredil Janko Moder. (Dalje.)

»Ne!« je ugovarjal Jože, »ampak zadela bo številka tistega Angleža, ki se je pred kratkim v hotelu obesil!«

»Potem bi bila ta številka 18?«

»Ni res, ampak 27!«

»Ni res!«

»Pač! Pač!«

»No, boš videl!«

Tako se je nadaljevalo prerokovanje. Hrup je naraščal. Mrzličnost, hrepenenje po denarju je razjedalo vso množico in vzbujalo v srcih najbolj predrzna upanja.

»Pst! Tiho!«

Tisti mali deček je z zavezanimi očmi in z golimi rokami stopil na oder. Zdaj je poglobil roko v posodo, izvlekel listek in ga iz-

Novi prapor prosvetnega društva v Naklem

ročiti uradniku, ki ga je zaznamoval. Potem so listek razobesili na deski in klicar je naznanil:

»Številka štiri!«

»Očka, očka, štiri je!« so tedaj zakričali klobučarjevi otroci,

Pri klicanju številke je Filip začutil, kako močno mu bije srce. Kljub temu se je pa delal, kakor da ga ni nič prišlo.

»Samo ena sama številka! To nič kaj posebnega ne pove! Tri številke moramo imeti. Samo kdor ima trojico, lahko reče, da je dobil.«

Spet je deček z roko posegel v žaro in potegnil številko; tudi to so zaznamovali v zapisnikih, razstavili in izklicali:

»Številka sedemdeset!«

»Oče! Oče! Oče!« so ponovno zakričali vsi štirje malčki; »sedemdeset je rekel!«

Filip je začel izgubljeni glavo.

»Pa si tudi čisto prepričan o tem, Peter? Je res številka sedemdeset?«

In dvignil je svojega najmlajšega v naročje, da je lahko čez glave natančneje prebral številke z deske.

Tretjič je izginila dečkova roka v posodo. Klicar pa je naznanil z daleč naokrog donečim glasom:

»Številka devetdeset!«

»O oče, ljubi očka! Kaj nisi slišal?« so vriskali otroci. »Zdaj je rekel devetdeset!«

Kakor bi dobil udarec na tilnik, je stresel Filip z glavo, divje zavrtel oči in režeče spačil usta. Njegove noge pa ga niso več hotele nositi.

»Na pomoč! Na pomoč!«

»Kaj pa je?«

»Nekemu možu je prišlo slabo.«

»To naredi vročina.«

»Odnosite ga ven.«

»Kdo pa je?«

»Kak božjastnež.«

»Ah kaj! Kaj ne vidite, da je klobučar Filip? Pravkar je dobil trojico!«

»Pokličite voz.«

»Prostor, prosim, dobri ljudje!«

Stražarji javnega reda so prihiteli. Dvignili so Filipa, ga odnesli iz množice in za njim se je uredil spreved radovednežev, ki so se živahno razgovarjali o dogodku in ga dalje razpletali.

Pol ure kasneje že v celi četrti niso nič drugega govorili. In ni dolgo trajalo, ko se je novica z govorico razširila že po vsem mestu. Potem so nastopile razlage, ki so povsod v navadi. Vse povsod so se zbirale gruče. Dvigali so oči proti nebu. Med njimi je bil nekdo, ki je imel srečo! In ta izredni primer je samo k temu pripomogel, da je privedel igralsko strast v teh tisočih preprostih ljudi do prekipevanja.

Tako je nastopil večer. V najboljših kavnarnah, kakor tudi v najrevnejših podstrešnih izbicah se je pogovor sukal samo okrog enega in istega; ves Neapelj je zaspal z eno samo mislijo: klobučar Filip je zadel terno (trojico), ker mu je duhovnik Ciril povedal številke namesto plačila za novi klobuk!

Baron si je poskusil po vrsti priklicati v spomin vse podrobnosti teh strašnih trenutkov. Ko si je predstavil žalostni prostor na dvorišču in jasno premislil ves prizor, se mu je zazdelo, da vidi med kupi kamenja klobuk, kjer leži kot temna lisa na krvavo rdečih tleh.

Petletni Jožek in triletna njegova sestrica Micika peljeta živo darilo mami za god

Toda neka pogubna odsotnost duha mu takrat ni dopustila, da bi ga pobral, ga vrgel stran ali ga uničil; in tako brez dvoma še zdaj leži med peskom in kamenjem kot črn ptič, ki plava nad krajem hudodelstva.

In zmeraj razločnejše je videl ležati tisti klobuk tako določno, kakor bi ga zares imel pred seboj; velik, črn, pomečkan, neizprosno podoben tožniku. —

Ta pozabljeni klobuk je zanj v resnici pomenil nevarnost. Kaj niso časopisi takoj takrat pisali, da je duhovnik dobil klobuk v zameno za napoved števil, ki bodo zadele?

Kako nespameten je vendar bil, da ni že prej pomislil na to!

Brezpogojno je moral čim prej oditi na kraj umora, pobrati klobuk, če bi na srečo še ležal tam, in ga za vsako ceno spraviti s poti. Sicer ima res občinski pisar shranjen ključ, toda kljub temu se je treba bati, da bodo svetokriški potepuhi izrabili to priložnost in v vročih dneh počivali v senci starih dreves v graščinskem nasadu, pri tej priložnosti pa seveda tudi dodobra raziskali celo posestvo.

Zato je takoj naslednji dan sedel na konja, ga pogнал skozi najbolj obljudene neapeljske ceste, ga silil k najdrznejšim skokom tam, kjer je bila množica največja in tako namenoma izzval, da so izvoščki in obcestni branjevci godrnjali nanj.

Hotel je namreč na ta način pokazati celemu Neaplju, kako brez skrbi in kako dobre volje je ter da se ni nič primerilo, kar bi zamoglo Svetokriškemu odvzeti spanje.

Toda komaj je dosegel odprto pokrajino, je že spodbodel svojega konja k divjemu diru.

Bil je mračen, žalosten dan in nebo zavešeno s težkimi oblaki. Od morja sem je pihal veter. Kmalu je začelo deževati in od gora so se svetlikali bliski in bobnelo grmenje.

Baron je pustil svojega konja, da je prešel v počasnejši tek.

Tako je jezdil v mrzlem dežju, da je bil do kože premočen. In ko se je čez čas ozrl, je že zagledal graščino. Njena razsežna gospodarska poslopja so pokrivala pobočja griča. V sivini ozračja, skozi gost pajčolan dežja se mu je zazdela še bolj zapuščena in temna kot sicer.

Pri pogledu na to hišo, ki je oklepala vso njegovo preteklost in je zdaj skrivala tudi njegovo strašno skrivnost, se je baron stresel; sklonil je glavo kot najbolj obupan obsojenec.

Ko je baron prijezdil k Sv. Križu, je dež ponehal. Peketanje konjskih kopit je zbudilo radovednost vaščanov. Z vežnih vrat in oken so se prikazale glave radovednežev. Spoznali so barona in ga pozdravljali.

Svetokriški je moral hliniti zanimanje za dobre ljudi; zato se je ustavil. Poizvedoval je,

če je bila oljčna letina dobra. Želel je tudi kaj bolj natančnega izvedeti o zadnjih trenutkih starega Salvatorja.

Medtem je zvonar Martin hitro stekel k župniku gospodu Antonu s sporočilom, da je pravkar prišel baron. In tudi dobri župnik je odšel pozdravljat vaškega gospodarja. Tedaj se mu je v zadnjem trenutku zazdela, da se ne spodobi, da bi se pri tej priložnosti pokazal v svojem, do živega ogoljenem duhovniškem pokrivalu. Saj je vendar še zmeraj imel lep, novi klobuk, ki ga še ni mogel vrniti, ker ni bilo mogoče najti lastnika! Pokril se je torej s tem.

Če bi mogel slutiti, kako čudno usodna igra je bila v tem njegovem preprostem dejanju: saj se je pokril z umorjenčevim klobukom, da bi šel pozdravljat morilca!

Pri pogledu na gospoda Antona je spretlela baronov obraz neka senca. Vendar je z izbrano vljudnostjo pozdravil župnika, spregovoril z njim nekaj vsakdanjih stvari in se hitro poslovil.

Kako naj bi neki prišel na misel, da je to, kar je imel pred očmi, edina priča njegovega hudodelstva, da je to tisti nemi, strašni predmet, katerega je prišel v smrtnem strahu iskat!

»Kdo od vas bi mi hotel poklicati občinskega tajnika?« se je obrnila njegova visokost na okoli stoječe. Precej je neki dečko stekel in že čez nekaj minut je prišel Jernej, občinski pisar, s svojimi copatami previdno skakaje čez mlake, ter najponižneje pozdravil milostivega gospoda.

Na poti proti graščini je Jernej pripovedoval, da je neki Jurij, Salvatorjev nečak, prišel k njemu z nekakšnim pismom, ki mu ga je pisal njegov stric kak mesec pred svojo smrtjo in v katerem mu je prepustil svoje imetje.

»Poznam tega mladega moža in bilo mi je tudi znano, da se je Salvator ukvarjal z mislijo, da mu bo zapustil svojo obleko. Zato sem mislil, da mu jo lahko izročim, ko je predvčerajšnjim prišel k meni. — Sem prav storil, visokost?«

»Gotovo. Toda odkod pa je ta mladi človek?«

»Iz Vinj, visoko gori na hribu, tam ima majhno gostilno. 'Pri dobri kapljici' se mi zdi.«

Ko sta prišla pred graščino, je baron skočil s konja, ga privezal k ograji in se poslovil od pisarja. Za njegovo delo mu je stisnil v roko zlat.

Ta se je med zahvaljevanjem poklonil, rekel, da njegova visokost ob vsakem času lahko razpolaga z njim in se poslovil.

(Nadaljevanje.)

Vsaki dve leti. Predsednik stalnega odbora za ureditev mednarodnih Evharističnih kongresov, škof Heylen (Namur), je naznanil, da bodo prihodnji kongresi: 1940 v Nici, 1942 na Poljskem, 1944 na Španskem, 1946 v Belgiji. S tem kongresom (1946) bo obenem združen 700 letni jubilej praznika sv. Rešnjega Telesa, ki ga je postavil papež Urban IV.

S papeževim odlokom je bl. Hema, ustanoviteljica krške škofije in cerkve v Krki, prišteta med svetnice. Korošci so imeli zato zadnje dni junija velike cerkvene svečanosti v Celovcu in v Krki. Kot slavnostni govorniki so bili naprošeni p. Jožef Löw, stolni dekan Unterluggauer in stolni kanonik dr. Rudolf Blüml (ki je imel slovensko pridigo). Pontifikalno mašo je imel najprej knezoškof celovski dr. Adam H e f t e r, drugi dan graški knezoškof dr. Ferd. P a w l i k o w s k i, in tretji dan škof dr. Alojzij H u d a l kot postulator.

Zdravje svetega očeta se je v Castelgandolfo zadnje čase zopet okrepilo. Med osebnostmi, ki so bile prejšnji mesec sprejete v avdienci, so se imenovali tudi nadškof sarajevski dr. Iv. Šarić, poznanjski kardinal Hlond, tržaški škof Santin, belgrajski nuncij, nadškof Hektor Felici; pri papežu so bili tudi letošnji novomašniki iz Germanika (29), in pa mehiški udeleženci mednarodnega kongresa v Budimpešti.

Veliki pridigar in pisatelj dr. Tihamer Toth, ki so njegove številne knjige v mnogih jezikih razširjene po vsem svetu, je imenovan za naslednega škofa olbiškega s pravico nasledstva v vesprimški škofiji. Ogrski katoličani, pa tudi vsi, ki poznajo jedrnate in temeljite spise novega škofa, so sprejeli to novico z veseljem. Dr. Toth je bil zadnja leta vseučiliški profesor v Budimpešti in član odbora za Evharistični kongres.

Kdaj, kje? — noben ne ve. Na povratku od Evharističnega kongresa v Budimpešti je nanagloma umrl v Trstu, blizu kapucinskega samostana, škof Igino S e r c i iz Ozieri (Sardinija).

Počaščenje sv. Terezije, Deteta Jezusa. Pred novo baziliko sv. Terezije D. J. v Lizijeju bodo postavili 15 m visok bronast kip svetnice, ki bo stal 600.000 fr. Osnutek zanj dela fran. kiparski umetnik, trapist p. Bernard.

Sv. Terezija D. J. in pogan. V listu »Annales de S. Thérèse de Lisieux, april 1938,« beremo: 29. avgusta 1915 se je sv. Terezija D. J. prikazala bolnemu zamorcu katehumentu Metamehu v Godomeju ter mu je rekla: »Jaz sem mala sestra Terezija Deteta Jezusa. Po-

slana sem, da te ozdravim. Prosila sem zate, in vidiš, rešen si bolezní. Zelo mogočna sem postala pri Bogu, ker sem iz ljubezni do njega ostala čisto majhna. Kmalu me bo poveličal in storil zame še večje reči.« — Možak je zdaj star 87 let in je zdrav ko riba. Na vso moč razširja med zamorci češčenje svete karmeličanke. 6. marca t. l. so prišli njegovi sorodniki na božjo pot v Lisieux.

Duhovski poklici. Društvo za pospeševanje duhovskih poklicev v Italiji je bilo razposlalo oklic s prošnjo, naj se katoliški prebivalci bolj zanimajo, da se poživí med dijaštvom veselje za duhovski poklic. V ta namen je bil zadnji binškošni praznik določen kot dan molitve in žrtev.

Po vsem svetu napreduje evharistično kraljestvo Kristusovo. Slavlja presv. Rešnjega Telesa v Budimpešti so se udeležili tudi nekateri katoličani iz daljne Kanade (Sev. Amerika). Skoro istočasno so pa imeli v svoji domovini narodni Evharistični kongres in sicer v glavnem mestu Quebecu. Tudi tam so verniki v dejanju izpričali, da je poglobitni namen takih proslav: poveličanje Kristusa z vrednim prejemom sv. obhajila. Glavni dan kongresa so udeleženci pristopali k mizi Gospodovi v 22 ondotnih cerkvah, obenem je pa med glavno, pontifikalno mašo papeževega zastopnika kardinala Villeneue delilo vernikom sv. obhajilo 250 duhovnikov. Pri tej sveti daritvi je bilo navzočih do 200.000 ljudi. — Evharistično kraljestvo Kristusovo napreduje!

Zopet so imeli priložnost sarajevski katoličani, da so izrazili hvaležnost, ljubezen in spoštovanje svojemu nadškofu dr. Iv. Šaricu, ki je slavil 30 letnico škofovanja. Oskrbeli so presrčno proslavo pod vodstvom stolnega kanonika dr. A. Alaupovića. Cerkevemu dostojanstveniku, pisatelju in pesniku naj Bog ohrani čvrsto zdravje in mnogo plodonosnih let v blagor vernikov in domovine!

Žarišče božjega zveličavnega načrta je Kristus, ki je naš Kralj. Da bi ta resnica prodrla v srca vseh vernikov, zato se prirejajo evharistični kongresi mednarodni, deželski, škofijski in krajevni. Tak škofijski kongres je bil v senjski škofiji 18. in 19. junija. Na glavni dan te evharistične pobožnosti je pristopilo k studencu zveličanja in prejelo sv. Evharistijo na tisoče vernikov, v sklepni procesiji je pa sodelovalo do 15 tisoč častilcev sv. Reš. Telesa.

Kaj pomeni kongres v Budimpešti?... V dnevniku »Slovenec« (3. VI. t. l.) je glavni

urednik zapisal med drugim kot odgovor na zgorajšnje vprašanje tudi tele tehtne resnice:

»Evharistični kongres v Budimpešti je simbol (znak) miru proti vojni, simbol pravice proti nasilju, podoba svobode proti zatiranju. O čem se je več govorilo kot o miru? Pa ne le govorilo, marveč delo za mir je bilo naloženo vsem katoličanom kot nujna naloga, ki jo je treba vestno in popolnoma iskreno vršiti. Neštetokrat so bili v svečanostnih dneh katoličani pozvani, da morajo predvsem oni trdno skupaj držati. Katoličani bi ne smeli pozabiti, da so še višje stvari, ki se morajo zanje zanimati in potegovati, kot so zadeve nacionalizmov. Posebno pa bi morali v sreči in nesreči imeti vedno pred očmi, da moč še ni pravica in da je dano besedo treba izvršiti. V najjasnejši luči pa je bilo pokazano, da je poročstvo za mir med narodi, med ljudmi: mir v srcih, v lastnih dušah. V svetu bo red, če bo vsak človek v svojem območju spolnjeval postavo naravnega in nadnaravnega reda, če se bo vztrajno boril proti zlim nagljenjem, zatiral v sebi nesocialne nagone, in če se bodo tudi močniki tega sveta podvrgli postavi pravice in pravičnosti. Budimpeštanski kongres narodov (do 50) je iznova razčistil staro resnico, da bo na zemlji mir, pravica in svoboda, če bodo narodi priznali enega skupnega Gospoda, če bodo krščansko mislili in krščansko tudi ravnali...«

V zahvalo, da so bili obvarovani komunizma so napravili portugalski katoličani romanje k N. Lj. Gospe v Fatimi, kjer je na kraju prikazovanja Marijinega (1917) nastala sloveča božjepotna cerkev. Ti katoličani so priča, kakšno gorjé je povzročil komunizem v sosedni Španiji, zato so pokazali hvaležnost s tem, da se jih je pol milijona udeležilo letošnjega romanja v zahvalo za rešitev. Romarje je vodil lisabonski kardinal-patriarh in drugi portugalski škofje.

Na zadnjem slovesnem shodu budimpeštanskega evharističnega kongresa se je po zvočnikih glasno in v mnogih jezikih razglasilo, da bo prihodnji kongres Kristusasa-Kralja leta 1939 v Ljubljani! To je pomenljiva novica, ki pa napoveduje obenem veliko pripravljalnega dela. Kot začetek priprav bo v nedeljo, 29. avgusta, na Rožniku pri Ljubljani tabor bojevnikov Kristusa - Kralja. Ob devetih sv. maša s pridigo, popoldne ob štirih zborovanje pred cerkvijo. Povabljeni in dobrodošli so na »taboru« vsi dobri verniki iz Ljubljane in od povsod, predvsem seveda vitezi in četniki Kristusovi. (Glej junijsko številko »Bogoljuba«, str. 124.)

»Hvaležnost — najvišja izobrazba«. V zavesti te hvaležnosti smo se 30. junija t. l. ob stoletnici rojstva z molitvijo in službo božjo spominjali rajnega ljubljanskega škofa dr. Jakoba Missia, ki je mnogo let vzorno in apostolsko vodil ljubljansko škofijo, umrl pa kot nadškof in kardinal v Gorici. V Ljubljani je v ta namen opravil pontifikalno sv. mašo škof dr. Gr. Rožman. Spominske prireditve in akademije so pa oskrbele tu in tam zlasti naše Marijine kongregacije.

Izredno svečano se je izvršil obred blagoslovitve temeljnega kamna za novo cerkev v magdalenskem predmestju v Mariboru, dne 16. junija t. l. Pomembnost tega dogodka so poleg knezoškofa dr. Tomažiča naglašali tudi drugi govorniki in tembolj, ker je ta okraj povečini naseljen z delavstvom. Da je prebivalstvo zavzeto za to svetišče, ki se dviga iz tal, je izpričala ogromna udeležba, saj se je bilo zbralo k lepi svečanosti do 6000 vernikov.

Spominsko ploščo so vzdali hvaležni rojaki za 100. rojstni dan škofu dr. Jakobu Trobcu na njegovo rojstno hišo v vasi Ložu, župnije Polhov Gradec. Dne 10. julija t. l. je bila spominska plošča slovesno odkrita ob navzočnosti številnih rojakov in častilcev rajnega misijonskega nadpastirja. Isti dan so imeli Pograjčani Trobčevo akademijo, nato pa blagoslovljenje temeljnega kamna za novi Prosvetni dom, ki mu bodo dali ime »Trobčev dom«.

Ljubljanska škofija. Za duh, svētnika sta imenovana P. Teodor Tavčar, župnik na Viču, in P. Arhangel Appelj, katehet mešč. šole na Viču pri Lj. — Na župnijo Tunice je bil umeščen Andr. Križman, kaplan na Jesenicah, in Jožef Smolič na župnijo Stopiče. — Podeljena je župnija Bukovšćica Francu Hoenigmānu, ž. upravitelju istotam. — Imenovan je za upravitelja župnije in za soupravitelja župnije Golo Ciril Milavec, kaplan na Igu. — Nameščen je za II. kaplana v Mengšu Ant. Plavnik.

Na praznik sv. Rešnjega Telesa, ko je povsod odmevalo ubrano zvonjenje v proslavo Evharističnemu Zveličarju, se je preselil v večnost cistercijanski duhovnik p. Ambrozij Brenčič.

Pokojni pater, poln ognja in gorečnosti za čast božjo, je bil sotrudnik naših listov. V »Bogoljubu« je še nedavno (5. številka 1938) spretno in presrčno lepo opisal zadnje ure urednika Stangla (»Slovenski dom«), ki je bil z njim v zdravilišču na Golniku. Sedaj je sušica tudi njega položila na mrtvaški oder. Počivaj v Bogu!

Umrl je po daljšem bolehanju za večnost lepo pripravljen gosp. Martin Dimnik. župnijski upravitelj v Kokri. Pogreb je bil dne

20. junija 1938. Pokojni se je rodil v Jaršah pri Ljubljani 8. novembra 1884. R. i. p.!

Iz lavantinske školiije. Postavljeni so bili gg.: Simon K o t n i k, župnik v Podgorju za soprovizorja župnije Sv. Miklavža pri Slovenjem Gradcu; Valentin K o r d e ž, kaplan v Sevnici, za provizorja istotam in Jožef L a m p r e t, kaplan pri Sv. Juriju v Slovenskih goricah, za provizorja pri Sv. Miklavžu pri Slovenjem Gradcu; Melhior Z o r k o, župnik na Spodnji Polskavi, za soprovizorja župnije Gornja Polskava in Ivan V o d e b, kaplan pri Svetem Petru pri Mariboru, za provizorja pri Sv. Marjeti ob Pesnici. — Nastavljeni so bili kot kaplani sledeči gg. semeniški duhovniki: Franc K r a n j c na Prihovi, Matija N e m e c pri Kapeli pri Radencih, Anton O r o z e l pri Sv. Martinu pri Šaleku, Štefan T r a t n j e k pri Sv. Juriju v Prekmurju, Adolf V o l a s k o v v Artičah z delokrogom v Rajhenburgu in Jožef V o š n j a k pri Sv. Martinu ob Paki; Viljem J e v n i š k a r v Vojniku in Rado J u n e ž pri Sv. Juriju v Slovenskih goricah. — Prestavljeni so bili gg. kaplani: Alojzij G r a b o r od Sv. Jurija v Prekmurju k Sv. Pavlu pri Preboldu, Štefan K u š a r od Sv. Martina pri Šaleku v Stari trg, Alojz P e i t l e r od Svetega Martina ob Paki v Slivnici pri Mariboru, Martin P e t a n č i č iz Vojnika (II.) v Koprivnici in Alojz Z o l n i r iz Koprivnice na Muto. — Upokojeni so bili gg.: Franc T r e i b e r, zlatomašnik, kn. šk. duh. svetovalec in župnik pri Sv. Miklavžu pri Slovenjem Gradcu; Ignac G o d i n a, kaplan pri Sv. Juriju v Slovenskih goricah, in Janez D o b e r š e k, kn. šk. duh. svetovalec in župnik v Sevnici.

Za zmagó vsega, kar je res dobro, lepo, plemenito, po geslu »Kvišku k Soncu!« — to je bil klic, ki je taborne dni privabil v belo Ljubljano tisoče in tisoče naših slovenskih fantov in deklet in prav tako tisoče naraščaja. Nešteta krdela naše mladine so javno, skupno s številnimi zastopniki enakomislečih inozemskih telovadcev in telovadkinj — zlasti čeških in francoskih — pred najvišjimi predstavniki cerkvenih in svetnih oblasti izpričala, da sonce našemu narodu slej ko prej sije iz onega svetega evangelija, ki je prinesel človeštvu mir, omiko in red.

Take manifestacije krščanske zavesti, takega sprevoda s pestrimi skupinami izvežbanih mladih oseb, takega veličja ob svetlem, toplem vremenu — Ljubljana še ni videla. Če nas je očarala nepričakovano slikovita, ubrana in živahna zunanost v nastopu, v sprevodu, v čudovito zajemljivih prizorih telovadne spretnosti v ogromni areni Stadiona, kjer se je nagnetlo do deset in deset tisočev radovednih gledalcev, — nas je pa prav tako in še bolj zadivila globoka pobožnost čeških ude-

ležencev v cerkvi sv. Jožefa; enako tudi vne-ma tisočev naših fantov in deklet, ki so uvaževali željo tabornega vodstva in se vzorno ter v častnem številu zvrstili na praznik svetega Petra in Pavla zjutraj k svetemu obhajilu. 6800 sv. obhajil — tega smo veseli!

Ta svetla točka v sporedu tridnevnega taborovanja je poroštvo, da je ta idealna mladina na pravi poti. — Želimo le, da bi se prav vsi, ki čutijo z njimi, znašli na isti poti.

Pozabiti pa ne sme ta naša mladina, kar je naš škof Jeglič tudi v svoji oporoki izrekel: »Hudobija nasprotnikov je narasla kakor gora in se razliva kakor povodenj.« Mladina, ki je na svoje prapo: e in zastave zasadila križ, naj ve, da je križ zamenje, ki se mu bo do konca dni nasprotovalo v taboru onih, kateri so naklonjeni rdečemu sovjetizmu ali pa, kateri prisegajo na novopoganski nacionalizem. Zaupamo, da bo ta mladina, ki se je zbrala taborne dni v Ljubljani, stala vsekakor na braniku in ostala zvesta geslu: Za vero, slovenstvo in domovino. Katoliška mladina naj bo kvas, ki bo prepojil vse naše ozemlje.

Za mejami. Na praznik sv. Petra in Pavla je bilo v Celovcu posvečenih za mašnike tudi pet slovenskih bogoslovcev, in sicer gg.: Filip J a n d l iz Djakš, Pavle K a n a u f iz Globanice, Maks S t i n d l iz Dobrle vasi, Franc V r u m n i k iz Gorenc, Pavel Z a b l a t n i k iz Bilčovsa. — V Inomostu je prejel sv. mašniško posvečenje koroški Slovenec Kr. S t r i e n c s Suhe.

Ni mislil, da se ne bo več vrnil v svojo župnijo † župnik Jožef A b r a m. Mudil se je v Ljubljani, bivajoč pri svojem prijatelju zdravniku dr. Breclju, pa mu je nenadno končala življenje srčna kap. Obiskal je več svojih znancev iz prijateljskega kroga rajnega Evangelista Kreka, ki je sedaj pokojnega Abrama, kot svojega žilavega sodelavca močno spoštoval in cenil. Par dni pred smrtjo se je † župnik Abram zdrav in vesel razgovarjal tudi z urednikom »Bogoljuba«. Kdo bi si bil mislil, da ga je v Ljubljani čakala neizprosna smrt! Pokojni je zadnja leta služboval v Pevmi pri Gorici, poprej pa dalj časa v Trenti, zato ga je † dr. Krek klical kratko in malo »Trentar«. Gorečemu župniku in pisatelju — večni pokoj!

Prezgodaj. Za Abramom je prišel umret v Slovenijo goriški duhovnik Vinko A l j a n č i č, župnik v Kredu pri Kobaridu. Želel je biti pokopan poleg svojih staršev v Kovorju, kjer se je rodil leta 1890. — Ko je bil nastavljen v Bovcu, ga je zajela vojna napoved Italije. Umaknil se je v Sočo, kjer je delil duhovne dobrote domačinom in vojakom do konca svetovne vojne. Po 17. letih neumornega dela ga je napadla težka bolezen. Iskal je zdravja v Vidmu, v ljubljanskem Leonišču. Od

tu so ga prepeljali v Kranj, kjer je 8. julija umrl. Pokojnega je poznala vsa Goriška kot iskreno dobrega ljubeznivega in milega duhovnika. Kredcem je v težkih razmerah vendarle zidal novo cerkev. — Vzornemu duhovniku, velikemu trpinu: večni mir!

Cerkveni jubileji. Pisali smo že o letošnjem jubileju mekinjske cerkve in šmarnogorskega svetišča. V tem letu pa praznujejo tudi 400 letnico svetogorske božje poti. Ta, nam Slovencem, zlasti pa rojakom beneške Slovenije in Julijske Krajine tako priljubljeni sveti kraj, je bil med svetovno vojno ves razbit in porušen. Ko se je povrnil mir, je skrbela italijanska vlada, da se je svetišče iznova sezidalo. Tudi samostansko in gostilniško poslopje je zopet urejeno. Novo cerkev je posvetil † nadškof Fr. Sedej dne 26. avgusta 1928.

MARIJINE DRUŽINE.

Dekanijski tabor Marijinih družb v Kamniku. »Še gori ljubezen, blažena Gospa, še si ti kraljica mojega srca.« S tem namenom, da še bolj zagori, da se še bolj utrdi ljubezen in zvestoba do Marije in njenega Sina, smo se zbrale članice iz kamniške dekanije k marijanskemu taboru na binkoštni ponedeljek. Pri Mariji, ki je naša vrhovna vodnica in učiteljica, smo opravile kratko pobožnost, nato pa se uvrstile s svojimi 20 zastavami v lepo procesijo. Skoro 2000 nas je bilo. Spremljale so nas tudi belo oblečene deklice Marijinega vrtca s svojim praporčkom. Predvsem pa je poživilo pestrost procesije 12 belo oblečenih deklet, ki so nosile bogato okrašen kip Brezmadežne skozi mesto na Mali grad. V prijetni senci košatih dreves je mogočno zadonela Marijina pesem »Pri tebi, o Marija, zbrane«. Pri srčni pozdrav in izklesani govor g. dekana in kanonika M. Riharja bo ostal sleherni udeleženci v spominu. Iz Ljubljane je prihitel zastopnik šk. odbora g. duhovni vodja KA dr. V. Fajdiga, ki je nazorno očrtal pot sodobne kongreganistije. Po vnemi za samoposvetitev naj skrbi vsaka še za duše svojih sester. Zlasti skušajmo celiti rane naših družin. Skrbimo, da se bo v sleherni župniji množilo število vzornih, krščanskih družin. Kadar bo imela vsaka župnija res zgledne, dobre družine, takrat bomo mogli govoriti o boljših časih. Reši torej svojo dušo in rešuj duše svojih bližnjih, to je g. govornik najbolj poudarjal. Po govoru nas je posvetil Brezmadežni.

Nato so nastopale družbenke v zboru pa tudi posamezne z deklamacijami, pozdravi, prizorčki in sicer iz Mengša, Domžal, Doba, Vranje peči, Komende, Špitaliča, Zg. Tuhinja, Homca.

Prav navdušeno in iskreno pa nas je pozdravila članica iz Motnika. Po pozdravih je sledila poučna igra »Žena s srcem«, v kateri so nastopila kamniška dekleta. V igri smo videle, kako daleč lahko zaide dekleta, če ji postane dom pretesen, ko odide za svojim hrepenenjem v mesto. Zato ne zapuščaj, slovensko dekletko, brez pravih vzrokov svojega doma. Ne išči sreče na široki beli cesti, v velikem in razkošnem mestu. Tu ne najdeš prave, dolgotrajne sreče. Morda se ti nasmehne za hip, dokler ti cvete obraz. A kmalu boš spoznala, kako se v strup obrača vse, kar srce si sladkega obeta. V predstavi smo videle, kako je rešila in pripeljala Marija svojo izgubljeno hčerko domov pod rodni krov; me pa skušajmo preprečevati, da naše sestre ne odhajajo v velika mesta. Vse pa, ki nam jih je že ugrabila cesta, priporočajmo v molitvi Mariji, da najdejo zopet pot do nje.

Lepo in prijetno je, če prebivajo sestre skupaj! To smo občutile me, ki smo se zbrale pri treh starodavnih cerkvicah, pri svoji najboljši Materi. Še se snidemo, smo si obljubile, ko smo vesele, polne navdušenja za lepe ideale odhitele z zadnjo pesmico na ustih na svoje domove. M.

Št. Andraž nad Polzelo. V prelepah majniških dneh, ko vsa narava vstaja k novemu življenju in ko neštete trume vdanih src prihajajo pred majniški oltar, je odjeknilo tudi v naših dušah. Zahrepeneli smo zlasti Marijini otroci po temeljitejši notranji duhovni obnovi. Proslavili smo tridesetletnico tukajšnje Mar. družbe s tridnevniimi duhovnimi vajami od 12. do 15. maja, in sicer za vsa dekleta naše župnije pod vodstvom Matija Contala, misijonarja iz Ljubljane. Bili so to dnevi svetega veselja, dnevi polne sreče za srca, ki ljubijo Marijo. Sreča notranjega miru in veselja je odsevala z deklinskih obrazov. Le neradi smo se morali sprijazniti z mislijo, da bo že skoro sklep teh lepih dni. Res, duhovne vaje so visoka šola duh. življenja; iz božjega Srca se ob takih prilikah v tem večji meri izliva polnost dobrote in ljubezni božje. Kaj takega si pač želimo še večkrat. Nadaljujmo duh. vaje s tem, da udejstvimo to, kar smo v govorih slišale in kar nam je g. vodja polagal na srca.

Turnišče. Naša fantovska Marijina kongregacija obhaja letos, 15. avgusta, 10 letnico obstoja. Ustanovljena je bila l. 1928 na pobudo našega takratnega voditelja, sedanjega ptujskega prošta Ivana Greifa. Prvo navdušenje za kongregacijo je bilo veliko, pozneje pa je število članov pešalo. Vzroki so različni: Precej fantov se je oženilo, mnogo jih je tudi odšlo na poljsko delo v Francijo in Nemčijo, nekaj pa jih je bilo seveda tudi takih, da jih je bilo treba izločiti. Na praznik sv. apostolov Petra

in Pavla smo naše tako že precej razredčene vrste zopet strnili in vrzeli dopolnili. Nanovo je bilo sprejetih 12 kandidatov. Poleg rednih sestankov in skupnih svetih obhajil goji naša družba predvsem skupno liturgično molitev in cerkveno ljudsko petje. Trikrat — 8. decembra na svečnico in na praznik Mar. oznanjenja — smo že skupno molili mašne molitve in vmes peli primerne svete pesmi. Upamo, da bomo započeto delo z novimi člani okrepljeni prihodno zimo zopet lahko nadaljevali. Sedaj v poletnih mesecih pa bomo ob dneh skupnega sv. obhajila krepko podpirali naše šol. učence, ki že od 1. maja naprej pri osmi službi božji vedno pojo le cerkvene ljudske pesmi.

Prihova. Tridesetletnico ustanovitve je obhajala naša deklinška Marijina družba na praznik vnebohoda. Zjutraj je bilo skupno sv. obhajilo z nagovorom, popoldne pa je škofijski voditelj Marijinih družb, kanonik dr. Ivan Žagar v vnesenem govoru pojasnil glavne smernice Marijinih družb in sprejel nekaj novink v družbo. Zatem je bila procesija.

Naša deklinška Marijina družba šteje sedaj 118 mladenk. Naročenih ima: 61 Bogoljubov, 16 Glasnikov in 33 misijonskih listov. Ustanovil jo je l. 1908 g. Kumer Karel, sedaj upokojeni župnik v Konjicah, prav na praznik vnebohoda. Družba ima evharistični, olepševalni, pevski in časopisni odsek, ki vsi delujejo. Imela je do sedaj tri prednice. Doživela je v teh desetletjih več pretresljajev, ki ji pa niso škodovali, ampak so jo izčistili. Naj Marijina družba raste, cvete in se spopolnjuje!

Moše pri Smledniku. Dne 25. rožnika je umrla v 55. letu starosti Mana Kristanc. Bila je tretjerednica in mnogo let prednica Marijine družbe v Smledniku. Naročena je bila na »Domoljuba« in »Bogoljuba« odkar izhajata, kakor tudi na druge dobre časopise. Ker je bila izredno nadarjena, je tudi dopisovala v »Bogoljuba«. Znana in čislana je bila tudi kot »domača zdravnica«, ker je uspešno pomagala bolnikom z domačimi zdravilnimi rožami. Vsako leto je oskrbovala v majniku vaško šmarčnično pobožnost v podružni cerkvi v Mošah. V mladih letih je požrtvovalno pomagala pri društvenih prireditvah in zlasti pri verskih igrah. Nastopala je tudi kot govornica na mnogih shodih Marijine družbe. Na političnem polju se je odločno zavzemala za krščansko stališče zlasti ob volitvah in ne brez uspeha. Njen pogreb je pričal, kako priljubljena je bila pri vseh zavednih krščanskih dekletih. Prišle so k pogrebu z zastavo Marijine družbe ter ji zapele v slovo ganljivo družbeno pesem. Vsem družbenkam naj bo rajna tovarišica za zgled krepostnega, krščanskega življenja.

Če se ne obnese... Vodstvo Marijine družbe je v rokah duhovnega gospoda. Njemu

pomaga svobodno izvoljeno predstojništvo ali odbor, ki mu pravimo tudi s tujo besedo — magistrat ali konzult. Člani predstojništva — tako beremo v katekizmu Marijinih kongregacij — naj bodo vsem kongregantom zgled gorečnosti, naj mislijo na to, kako bi mogla družba svoje delovanje najbolje razviti. Dalje naj skrbe, da se bodo pravila vestno izvrševala.

K temu pristavimo še tole, kar se je poudarjalo in sklenilo jeseni na skupnem zborovanju v Švici (Ingenbohl), kjer je bilo zastopanih 350 kongregacij:

a) Vsaka kongregacija pripravlja svoje kandidate za sprejem s primernim poučevanjem vsaj 10 ur (z desetkratnim sestankom, šolanjem), da spoznajo lepoto posvečenja Mariji, pomen in srečo tega posvečenja, pa tudi naloge, ki so s tem združene.

b) Da se zlasti predstojništvo vežba v popolnosti in apostolstvu, je potrebno, da se sklicujejo vsaj vsak mesec odborove seje. Spored in označba duhovnega branja za vsako sejo mora biti pravočasno v rokah povabljenec, da se morejo pripraviti.

c) Člani odbora morejo biti le osebe, ki se resno trudijo za lastno posvečenje. (Premišljevanje, pogostno sv. obhajilo, duhovne vaje, branje družbenega glasila.)

Nazboru voditeljev Marijinih družb (oktobra 1937) v Rimu je bilo sklenjeno, da se morajo vežbati kandidati za sprejem v Marijino kongregacijo vsaj eno leto v posebnih, od rednih shodov ločenih sestankih.

RAZNO

II. Dekliški dan na Betnavi

Marijin praznik, 15. avgust, naj zopet združi vsa dekleta lavantinske škofije!

Vrši se, kakor lani, tudi letos za vsa dekleta naših župnij **Dekliški dan na Betnavi** pri Mariboru.

Betnava vas vabi — pričakuje vas in se že pripravlja na vaš obisk. Pridite, dekleta lavantinske škofije, odzovite se! Pridite in pokažite svoje navdušenje za najsvetejše, kar živi v našem slovenskem narodu! Naj bo Dekliški dan praznično slavje vseh plemenitih deklet, ki se zvesto trudijo v delu za zmago naših verskih vrednot in za resničen dvig našega katoliškega slovenskega dekleta.

Najlepše, kar pozna dekle, najdragocenejše svetinje deklinštva naj se ta dan uveljavijo v polni meri! Vso našo lavantinsko deklinško skupnost naj letošnji Dekliški dan obogati in okrepi za vse boje s površno, za dekleta tolikokrat poniževalno miselnostjo naših dni.

Lepo je življenje vernega slovenskega dekleta! To nam bo ob Mariji-Vnebovzeti zopet pokazal naš Dekliški dan. Čim več nas bo, tem bolj bo mogla ta lepota priti do izraza. Zato velja: Potrudimo se, da bomo mogle 15. avgusta na Betnavo!

Pri Mariji na Veliki planini. Dušno pastirstvo današnjih dni je obrnilo svoj pogled tudi na naše gore in planine. Pa nemalokrat tudi skrb za lastno zdravje. Tudi duhovnik mora včasih na izpremembo zraka ven v višave, ven na višinsko sonce. Kaj pa naj počne duhovnik na višavah brez najsvetejše daritve! Nekaj, prav za prav vsega mu manjka.

Prvo kakor tudi drugo je vzrok, da so po naših gorah in planinah začele rasti in se dvigati *lične planinske kapelice*. Na eni najlepših slovenskih planin, na Veliki planini, bo te dni postavljena in blagoslovljena nova, čisto v velikoplaninskem slogu izdelana kapelica *Marije Snežnice*. Nekaterega duhovnika noža je že stopila na Veliko planino, a redki so tisti, katerim je bila sreča toliko mila, da so mogli ondi opraviti sveto mašo.

Pred par leti je škofijstvo dovolilo, da je opravil prvo sv. mašo na Veliki planini jeseniški kaplan g. Godina. Bilo je to na Veliki Šmaren leta 1936. Od takrat smo začeli misliti, da bi bilo vendarle lepo, če bi bila tudi na Veliki planini včasih sv. maša. Od misli smo prešli do dejanja. S prostovoljnimi doneski *domačinov in tudi tujcev* se je na planini začela dvigati skromna kapelica. Radi bi postavili lepšo in boljšo, a to delo smo morali prepuštili poznejšim rodovom.

Tudi bralce našega »Bogoljuba« hočemo vsaj malo seznaniti z našo kapelico. Kdor ne bo mogel na planino, naj pa vsaj pogleda, kako krasno nam je predstavil Marijo Snežnico redovnik-umetnik p. Blaž Farčnik. (Glej sliko na strani 183.) J. L.

Veržej. Salezijanski zavod v Veržeju ima pet zasebnih gimnazijskih razredov. Javne izpite polagajo gojenci na državni gimnaziji v Murski Soboti. Sprejemajo se dečki in mladeniči, ki čutijo veselje za duhovski stan, in taki, ki so že čez predpisano starost. Prošnje naj se pošljejo na Vodstvo Marijanišča — Veržej, p. Križevci pri Ljutomeru.

»V času obiskanja«. Prosvetno društvo Kropa priredi v soboto, dne 13., in v nedeljo, dne 14. avgusta, zvečer ob osmih na Brezjah, pred cerkvijo, Gregorinovo pasijonsko dramo »V času obiskanja«.

Dvodnevne duhovne vaje za dekletadelavke bodo v Domu duhovnih vaj pri Svetem Jožefu nad Celjem od 13. avg. ob osmih do 16. avg. ob petih zjutraj. Oskrbnina 50 din. Prijave: Vodstvo Doma duhovnih vaj, Hrib sv. Jožefa 33, Celje.

Marijino vnebovzetje

*Tvoj grob od cvetličnih
dehtel je vonjav,
Ti bivala že si
sred rajskih višav.*

*Tvoj duh je užival
vso srečo sladko,
blestelo je Tvoje
deviško telo.*

*Dal Oče Ti sedež
vrh vseh je višin
s kraljevo Te krono
openčal je Sin.*

Fr. Neubauer.

Stroga obsodba zaradi bogokletnosti. Iz Haarlema na Nizozemskem poročajo, da sta bila pred ondotnim sodiščem obsojena zaradi bogokletnosti: predsednik svobodomiselske družbe »De Dageraad« in tajnik lista »De Vrijdenker«, in sicer na dva meseca zopora.

ODGOVORI

Š. Ivan: Ali je prostovoljna zaobljuba, ki jo stori človek Bogu v kaki stvari, ne da bi ga kdo silil, grešna?

Zaobljuba mora biti prostovoljna, sicer ni zaobljuba. Ne sme torej biti prisiljena, tudi ne sme biti nepremišljena in ne kar tjavendan v naglici storjena. Grešna bi bila le tedaj, če bi se kdo z zaobljubo zavezal, da bo storil kaj grešnega, n. pr. da ne bo prestopil več praža sovražnikove hiše.

Isti: Ali se naj jutranja molitev opravi tudi pozneje, ako prej ni časa? Ali ni greh, če se odmoli opoldne angelsko češčenje pred ali po zvonjenju, ko moti delo ali se zvon ne sliši?

»Naše življenje bodi vedno nekaka molitev, t. j. z jutranjo krajšo ali daljšo molitvijo moramo posvetiti Bogu tudi vse delo in trpljenje dotičnega dne. Med dnem pa vsaj včasih dvignemo svojega duha k Bogu. Ta pomen ima obenem jutranja molitev, kakršno ima n. pr. naš Katekizem in molitvenik »Večno življenje« ali »Pri Jezusu«.

Utegne se zgoditi, da pritisne takoj zjutraj nujno in neodložljivo zaposlenje. Takrat se pa zahvalimo in posvetimo Bogu z docela kratko molitvijo: Zbrano odmolimo Očenaš... Nato vzdihljaj k Mariji, angelu varuhu in posvetitev: »Vse na večjo čast božjo, iz ljubezni do Marije!« Pozneje se lahko dopolni tudi vse drugo, kar imamo navado zjutraj odmoliti, ni pa dolžnost.

Opoldansko angelsko češčenje se odmoli kadar zvonji; lahko pa tudi preje ali pozneje, če ni kakega zgledevanja ali pohujšanja, ko bi ob zvonjenju ne molili.

PROŠNJE IN ZAHVALE

Zahvaljujem se presv. Srcu J., Materi božji in sv. Tereziji Det. J. za ozdravljenje v težki bolezni. Franca Slabe, Jesenice-Fuzine. — Javno se zahvaljujem presv. Srcu J., Mariji Pom., sv. Tereziji D. J. in sv. Antonu za čudovito pomoč v težki bolezni. Mar. S. — M. priporoča Mariji, sv. Antonu, sv. Judu Tad., in M. T. Ledohovski, da bi sin dobil službo.

VSEBINA: Članki: Pomen Marijine družbe. (Dr. Fr. Debevec, zdravnik.) — Odgovori. (J. S.) — Iz dnevnika kmečkega župnika. (J. Šimenc.) — Kaj menite? 8. Kdaj bomo pa celine šteli? (J. Langerholz.) — Stare podobice Matere božje z Zalostne gore. (J. Šašel.) — Ko se bliža smrt. — Listek: Skrivnostni klubok. (Frenken — Moder.) — Pesem: V Tebe zaupam. (Mar. Brenčič.) — Mariji vnebovzeti. (Fr. Neubauer.) — Iz življenja Cerkve: Po sveto, po domovini. Mar. družine. — Razno. Odgovori. Odpustki. Večno češčenje.

Cena »Bogoljuba«: na umetniškem papirju 30 Din, na navadnem 20 Din; v Nemčiji 2 Rm; v Italiji 10 Lir, v Čehoslovaški 15 Kč, v Franciji 12 Fr., v Ameriki 0,50 Dol. letno. — Izhaja mesečno.

Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljuba« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljuba« v Ljubljani.

Koledar apostolstva molitve za avgust 1938.

Glavni mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu Piju XI.: Misijonski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: Katoliška mladina v nekatoliških šolah. Češčenje Matere božje in Marijina božja pota v misijonih.

Mesečni zavetnik: Sv. Dominik, spoznavalec (4.).

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. Rešnjega Telesa	
			Ljubljanska škofija	Lavantinska škofija
1 Poned.	Vezi sv. Petra	Svoboda sv. Cerkve. Sveti oče	Tunice	Mozirje
2 Torek	Porcijun, Alfonz, c. u.	Duh spokornosti	Ribnica	Bočana
3 Sreda	Najd, sv. Stefana, m.	Mir in ljubezen med narodi	Ljubljana, Marijan.	Nova Stifca
4 Četrtek	Dominik, spoznav.	Naša verska poglobitev	Št. Ožbalt	Sv. Martin ob Dreti
5 Petek	Marija Snežna	Izletniki in letoviščarji	Gora pod Sodraž.	Mozirje
6 Sobota	Sprem. Gospod.	Duhovniški in redovniški poklici	Predoslje, Sv. 3 kr.	
7 Nedelja	9. pob. Kajetan, sp.	Posvetitev družin Sreč Jezusov.	Št. Jakob ob Savi	Nazaret
8 Poned.	Cirijak, Roman, m.	Apostolstvo mož in fantov	Polca	Luče
9 Torek	Janez Vianej, spoz.	Domači dušni pastirji	Gotenica	Ptuj, prošnja
10 Sreda	Lavrencij, muč.	Slomšek-Baragova beatifikacija	Raka	
11 Četrtek	Tibureij, muč.	Bolniki in trpeči	Janče	Ptuj, hiralnica
12 Petek	Klara, devica	Sramežljivost in javna dostojnost	Gozd	Ptuj, kapucini
13 Sobota	Hipolit in Kasij, m.	Naši vojaki in orožniki	Dobovec	
14 Nedelja	10. pob. Evzebij, sp.	Zatiranje brezboštva, komunizma	Mekinjje	Ptuj, minoriti
15 Poned.	Vnebovzeti M. D.	Dobra priprava na večnost	Dev. Mar. v Polju	Sv. Urban pri Ptuj
16 Torek	Joahim, spoz., Rok	Naši očetje in matere	Dolenja vas	Hajdina
17 Sreda	Hijaicnt, spoznav.	Skupna družinska molitev	Ribno	Vurberg
18 Četrtek	Helena, cesarica	Naša odrasla mladina	St. Lovrenc	Sv. Andraž v Sl. gor.
19 Petek	Ludovik Tol., škof.	Zadeve naših škofov. Kat. akcija	Cerklje pri Kranju	Sv. Lovrenc v Sl. g.
20 Sobota	Bernard, opat, c. u.	Cistercijanci in trapisti	Zaina	
21 Nedelja	11. pob. Ivana Sant.	Verska vzgoja otrok	Sv. Križ p. Morav.	Sv. Marko n. Ptujem
22 Poned.	Timotej, mučenec	Dijaki na počitnicah	Trebnje	Muretinec, hiralnica
23 Torek	Filip Beničič, spoz.	Blagoslov na polju	Koprivnik pri Koč.	Sv. Marijeta n. Ptuj.
24 Sreda	Jernej, apostol	Duhovne vaje in misijoni	St. Jernej	Polešak
25 Četrtek	Ludovik, kralj	Naša domovina. Konkordat	Naklo	Rogatec
26 Petek	Ceferin, papež, muč.	Eдинost in pogum katoličanov	Zgornji Tahinj	
27 Sobota	Jožef Kalasanc, sp.	Misijonarji in misijonarke	Dole pri Litiji	Sv. Križ n. Slat.
28 Nedelja	12. pob. Avguštin, š. c. u.	Katol. učenjaki. Krščanski nauk	Struge	Sv. Križ n. Slat.
29 Poned.	Obglavljen. Jan. K.	Odrpava pijančev. in preklinjanja	Stopčje	Sv. Ema
30 Torek	Roza Limanska, dev	Dobra priprava na zakon	Brdo	Sv. Pet. n. M. selu
31 Sreda	Rajmund, spoznav.	Naši izseljenci. Ta mesec umrl	Višnja gora	Kostrivnica

Odpustki za avgust 1938.

2. Torek. Porecijunkula. Od opoldne večerajšnjega dne pa do danes opolnoči dobe v frančiškanskih in kapucinskih cerkvah in tudi v onih cerkvah, ki imajo posebno dovoljenje od sv. Stolice, vsi verniki porecijunkulski odp. tolikokrat, kolikorkrat obiščejo cerkev in molijo tam, p. n. sv. o. vselej vsaj po šest Očenašev, Zdravamarij in Čast bodi... Odpustki se morejo darovati tudi dušam v v. Spoved se lahko opravi že teden dni poprej, torej od 25. julija naprej, ali pa pozneje skozi vso osmino; sv. obh. pa se mora prejeti ali 1. ali 2. avg. ali pa pozneje enkrat v osmini (kakor to velja sedaj sploh za vse odp.). — Onim, ki hodijo k spovedi vsak teden ali na 14 dni ali skoraj vsak dan k sv. obh., za porecijunkulo ni treba opraviti posebne spovedi. — Kjer je za porecijunkulski odp. določena naslednja nedelja, je mogoče ta odp. pod istimi pogoji zadobiti od sob. 6. avg., opoldne do nedelje, 7. avg., opolnoči, le da se morajo sv. z. prejeti primeroma toliko dni pozneje.

3. Sreda, prva v m. P. o. vsem, ki opravijo kako nabožno vajo na č. sv. Jožefu, prejmejo sv. z. in molijo p. n. sv. o.

4. Četrtek, prvi v m. Sv. Dominik. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. v br. c.; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v žup. e.; 2. istim kakor 12. dan.

5. Petek, prvi v m. P. o.: 1. vsem, ki prejmejo spravno sv. obh., nekoliko premissujejo dobrotljivost presv. S. J. in molijo p. n. sv. o.; 2. čl. br. sv. S. J.; 3. čl. br. sv. R. T. kakor včeraj.

6. Sobota, prva v m. P. o. vsem, ki prejmejo sv. z., opravijo kako nabožno vajo na č. Brezmadežni, da nekoliko zadeste za njej storjena razžaljenja ter molijo p. n. sv. o.

7. Nedelja, prva v m. Sv. Kajetan. Bl. Agatangel. čl. r. v. br. 3 p. o.: 1. čl. br. cerkvi molijo p. n. sv. o.; 2. čl. br. pri mesečni procesiji; 3. čl. br. nekaj časa pobožno molijo pred izp. sv. R. T. P. o.: 1. čl. br. sv. S. J.; 2. onim, ki nosijo višnjevi škap.; 3. čl. škapul. br. karmelske M. b.; 4. istim, kakor 12. dan. — Glede pore. odp., kjer se danes dobi, gl. 2. dan.

12. Petek. Sv. Klara. P. o. vsem vernikom v cerkvi treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v žup. e., kjer ni redovne. — V. o.

15. Ponedeljek. Veliki Smarin. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. kakor 4. dan; 2. čl. br. sv. S. J.; 3. čl. br. N. Lj. G. v br. e.; 4. čl. r. v. br. v katerikoli cerkvi; 5. onim, ki nosijo višnjevi škap.; 6. čl. br. preč. Sreca Mar.; 7. čl. br. za duše v v.; 8. čl. Mar. družbe; 9. čl. družbe kršč. družin; 10. čl. škap. br. karm. M. b.; 11. istim kakor 12. dan. — V. o.

16. Torek. Sv. Joahim. Sv. Rok. P. o.: 1. čl. škap. br. karm. M. b.; 2. istim kakor 12. dan.

19. Petek. Sv. Ludovik, škof. P. o. istim kakor 12. dan.

22. Ponedeljek. Marij. sedmero veselje in prečisto Sree. P. o.: 1. čl. škap. br. karm. M. b.; 2. čl. br. sv. R. T. kakor 4. dan; 3. istim kakor 12. dan. — V. o.

24. Sreda. Sv. Jernej. P. o. čl. dr. sv. Petra Klav., če molijo za razširjenje sv. vere in p. n. sv. o.

25. Četrtek. Sv. Ludovik, kralj. P. o. istim kakor 12. dan. — V. o.

28. Nedelja, zadnja v m. Sv. Avguštin. P. o.: 1. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno odmolijo r. v.; 2. onim, ki nosijo višnjevi škap.

Iz Dubrovnika. Kakor vsako leto, tako so naši Mohorjani tudi letos, dne 12. julija, proslavili praznik sv. Mohorja in Fortunata s sv. mašo, družbeno molitvico na čast sv. Mohorju. Končno so tokrat tudi mogočno zadozele orgle dubrovniške katedrale ob slovesni himni sv. Mohorja in Fortunata. Da bi tudi mlajši moški svet gojil izročila starih!

Dr. M. M-č.

Naše slike. Na ovitku: Katedrala sv. Vida na Hradšinu v Pragi. Sezidana je bila l. 1344, izpopolnjena pa leta 1541, ker jo je bil poškodoval požar. Nanovo so jo prezidali in okrasili z 90 m visokim zvonikom leta 1859. Praška stolnica spada med najčastitljivejše cerkve šilastega sloga.

OPAZOVANJA

Tri knjige. O možu berem, ki so ga občudovali zaradi njegove modrosti: Nekoč ga obišče učenjak, pa mu pravi: »Odkod pa zajemate toliko modrost, saj nimate, kakor vidim, nič knjig.« — Mož pa odgovori: »O, imam tri knjige, ki so najboljše; prva knjiga je lepa božja narava, druga glas vesti in tretja — Svetopismo. V knjigi božje narave berem o mogočnosti, modrosti in dobrotljivosti božji. Vest mi pove, kaj je dobro in kaj slabo, kaj naj storim in kaj opustim. Sveto pismo me poučuje, kaj je Bog govoril ljudem, zakaj je Kristus prišel na svet, kaj je učil in kaj je trpel, da bi nas zveličal.«

Kdo naj odneha? V neki družbi so se razgovarjali o tem, kdo naj odneha, če nastane

razdor med zakonci in imata vsak — mož in žena — svoje misli in svoj prav. Razsojali so različno. Eden je rekel, da mora žena kot slabši del — odnehati. Drugi je potrdil isto, češ, saj ima v resnici žena povečini nápak. Nekateri so modrovali, da si morata oba priznati, oba odnehati in si — kakor pravimo »nasproti priti«. Nato so pa vprašali za mnenje o tem staro mamo. Ta pa pravi: »Jaz pa takole mislim: Ta odneha, ki je bolj pameten, bolj pobožen in ki ima več prave ljubezni.« — Vsi so molčali in s tem pritrdjevali, da je prav govorila.

ŠOLSKE SESTRE NA LOVRETU V SPLITU

vodijo za deklice z dovršenim 15. letom že nad 25 let obstoječo

gospodinjsko šolo,

ki nudi deklicam vso teoretsko in praktično izobrazbo, ki je potrebna bodočim gospodinjam in materam.

Priglasiti se je treba do 1. septembra, s predavanji se pa prične 15. septembra.

Razen gojenk gospodinjske šole se sprejemajo v dobro urejen internat tudi učenke raznih drugih splitskih šol. Vse informacije: Domačinska škola Split, Lovret 9.

Ali je Daša šiša že naročena

na prvi

slovenski katoliški dnevnik **SLOVENEK**

Ako ne, pišite takoj na upravo „Slovenca“ v Ljubljani, da Vam ga pošljejo brezplačno na ogled. Brezdvomno Vam bo ugajal.

Ljubljana
Komenskega ul. 4
Telefon št. 3623

Dr. Frane Dergane
šef-prim.kir.odd.v.p.
Ordinira: 11.-1.

LJUDSKA POSOJILNICA v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

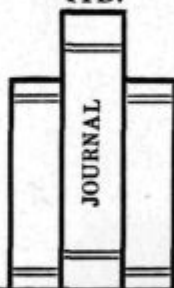
Miklošičeva cesta št. 6
v lastni palači

obrestuje hranilne vloge najugodnejše.

Nove in stare vloge, ki so v celoti vsak čas razpoložljive,
obrestuje po 4%, proti odpovedi do 5%

SALDA-KONTE
ŠTRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE

ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAB

KNJIGOVENICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA ŠT. 6/II

OD 17. VII
ZNIZUJEMO CENE
OBUTVI!

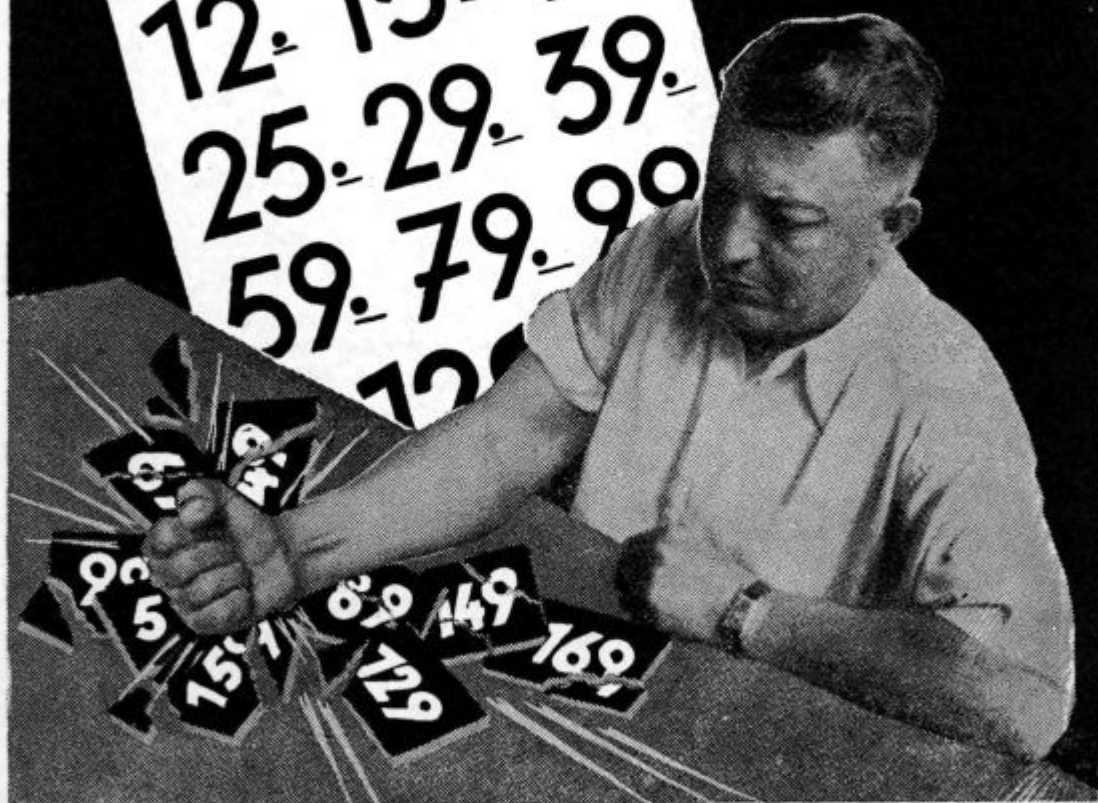
NOVE CENE:

12.- 15.- 19.-

25.- 29.- 39.-

59.- 79.- 99.-

129.-

PRIDITE - PREPRICAJTE SE!

Bata